

WYROK

Warszawa, 24 czerwca 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza – w składzie:

Przewodnicząca: Agnieszka Trojanowska

Protokolant: Mikołaj Kraska

po rozpoznaniu na rozprawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej 26 maja 2026 r. przez wykonawcę SALTOR Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Kielcach, Al. IX Wieków Kielc 8 lok. 14 w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego Powiat Ostrowiecki z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Łżecka 37

Uczestnik po stronie zamawiającego:

wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia - Konsorcjum składające się z: R.B. i L.B. prowadzących działalność pod firmą DROMAR R. L. B. spółka cywilna z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Antoniego Hedy PS Szary 9a i L.K. i J.K. prowadzący działalność pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowe KAWECKI spółka cywilna L.K. J.K. z siedzibą Ćmińskiego, ul. Kobyłaki 26

orzeka:

1. Oddala odwołanie,

2. Kosztami postępowania obciąża odwołującego i:

2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 10 000 zł 00 gr (dziesięć tysięcy złotych zero groszy) tytułem uiszczonego wpisu, 3 600 zł 00 gr (trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) tytułem wydatków pełnomocnika odwołującego, 3 600 zł 00 gr (trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) tytułem wydatków pełnomocnika zamawiającego,

2.2. zasądza od odwołującego na rzecz zamawiającego kwotę 3 600 zł 00 gr (trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) tytułem zwrotu zamawiającemu poniesionych przez niego wydatków pełnomocnika.

Na orzeczenie – w terminie 14 dni od jego doręczenia przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:

Uzasadnienie

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 0692T - ul. Zamkowa w Ćmielowie od km 0+158 do km 0+634 wraz z rozbiórką istniejącego mostu w km 0+634 i budową nowego obiektu inżynierskiego”, nr postępowania: IT.I.272.1.6.2026, ogłoszono w Biuletynie Zamówień Publicznych 2 kwietnia 2026 r. pod numerem: 2026/BZP 00183212

21 maja 2026 r. zamawiający poinformował o wynikach postępowania.

26 maja 2026 r. wykonawca SALTOR Spzoo z siedzibą w Kielcach, Al. IX Wieków Kielc 8 lok. 14 wniósł odwołanie przez należycie umocowanego pełnomocnika. Do odwołania dołączono dowód jego opłacenia i dowód przekazania zamawiającemu.

Zarzucił zamawiającemu naruszenie art. 16 pkt 1 w zw. z art. 239 ust. 1 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy przez zaniechanie odrzucenia oferty złożonej przez Konsorcjum Dromar i wybór tej oferty jako najkorzystniejszej, podczas gdy podlega ona odrzuceniu jako zawierająca rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia ze względu na niewykazanie realności tej ceny przez Konsorcjum Dromar, w tym w związku z lakonicznością pierwotnie złożonych wyjaśnień ceny oraz bezprawnym ponownym wezwaniem przez zamawiającego Konsorcjum Dromar do wyjaśnienia ceny.

Wniósł o uwzględnienie odwołania i:

1) nakazanie zamawiającemu unieważnienia czynności wyboru oferty Konsorcjum Dromar jako najkorzystniejszej,

2) nakazanie zamawiającemu dokonania ponownej oceny ofert,

3) nakazanie zamawiającemu odrzucenia oferty złożonej przez Konsorcjum Dromar,

4) obciążenia zamawiającego kosztami postępowania odwoławczego.

Odwołujący wskazał, że posiada interes w uzyskaniu przedmiotowego zamówienia w rozumieniu art. 505 ust. 1 ustawy oraz może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy. Odwołujący złożył w przedmiotowym postępowaniu ofertę, która jest ważna, została złożona w sposób zgodny z wymaganiami ustawy oraz

zamawiającego opisanymi w treści SWZ. Jednocześnie Odwołujący złożył zamawiającemu w odpowiedzi na wezwanie do wyjaśnienia ceny bardzo szczegółowe wyjaśnienia ceny, poparte kilkudziesięcioma dowodami.

Tymczasem Zamawiający wybrał jako najkorzystniejszą ofertę złożoną przez Konsorcjum Dromar, która to oferta podlega odrzuceniu ze względu na złożenie niewystarczających wyjaśnień ceny w pierwotnie określonym przez zamawiającego terminie. Niestety, Zamawiający zamiast w takiej sytuacji odrzucić ofertę Konsorcjum Dromar na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy, dokonał nieuprawnionej czynności w postępowaniu polegającej na powtórnym wezwaniu Konsorcjum Dromar do wyjaśnienia ceny (pod pretekstem konieczności „sprecyzowania wyjaśnień”).

Odwołujący poniósł szkodę, ponieważ zamawiający nie wybrał złożonej przez niego oferty, a tym samym odwołujący utracił spodziewane korzyści jakie osiągnie z realizacji przedmiotowego zamówienia (*lucrum cessans*).

Gdyby zamawiający postąpił zgodnie z przepisami ustawy, oferta złożona przez Konsorcjum Dromar zostałaby odrzucona, co doprowadziłoby do sytuacji, w której za najkorzystniejszą mogłaby być uznana oferta złożona przez odwołującego (jest to aktualnie oferta druga w kolejności według kryteriów oceny ofert w postępowaniu).

Oferta złożona przez Konsorcjum Dromar powinna zostać odrzucona ze względu na złożenie – w odpowiedzi na wezwanie zamawiającego z 5 maja 2026 r. skierowane na podstawie z art. 224 ust. 1 ustawy – zbyt lakonicznych, pozbawionych kluczowych informacji (np. w zakresie wysokości zakładanego zysku oraz przyjętego poziomu i struktury kosztów) i dowodów mających wartość dowodową – wyjaśnień ceny.

Zamawiający, zamiast odrzucić ofertę Konsorcjum Dromar na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy, skierował do tego wykonawcy w dniu 12 maja 2026 r. kolejne wezwanie do wyjaśnienia ceny, łamiąc tym samym podstawowe zasady udzielania zamówień (w tym zasady: równego traktowania wykonawców, jednokrotności wezwania do wyjaśnienia ceny oraz konieczności obalenia ustawowego domniemania rażąco niskiej ceny przez wezwanego do wyjaśnień wykonawcę).

Co istotne, akceptacja przez zamawiającego złożonych przez Konsorcjum Dromar wyjaśnień ceny jest rażąco krzywdząca dla odwołującego, który złożył – w odpowiedzi na pierwsze wezwanie zamawiającego do wyjaśnienia ceny – bardzo precyzyjne i rozbudowane wyjaśnienia poparte licznymi dowodami.

Odwołujący przedstawił chronologię zdarzeń oraz ocenę prawną zaistniałej w postępowaniu, niezgodnej z ustawą, sytuacji.

5 maja 2026 r. zamawiający skierował m.in. do odwołującego oraz Konsorcjum Dromar wezwanie do wyjaśnienia ceny na podstawie art. 224 ust. 1 ustawy (a precyzyjniej, w związku z wystąpieniem okoliczności, o których mowa w art. 224 ust. 2 pkt 1 ustawy).

Co istotne, ww. wezwanie zamawiającego było prawidłowe i precyzyjne, tj. zawierało w szczególności:

- jednoznaczną podstawę prawną i faktyczną jego skierowania do wykonawców,
- jednoznaczne żądanie zamawiającego, tj. zamawiający żądał udzielenia „wyjaśnień, o których mowa w art. 224 ust. 1 ustawy dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych wraz z załączeniem dowodów potwierdzających, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny” (akapit pierwszy wezwania),
- przykładowy katalog okoliczności, które wezwany wykonawca może wziąć pod uwagę udzielając wyjaśnień ceny,
- prawidłowy termin udzielenia wyjaśnień (żaden z wykonawców, w tym Konsorcjum Dromar, nie wnioskował o przesunięcie tego terminu przez zamawiającego),
- pouczenie o treści: „Zamawiający odrzuci ofertę wykonawcy, który nie złoży wyjaśnień lub jeżeli dokonana ocena wyjaśnień wraz z dostarczonymi dowodami potwierdzi, że oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy.” (akapit przedostatni).

Jednocześnie adresatami wezwania zamawiającego z 5 maja 2026 r. byli wykonawcy będący przedsiębiorcami, na co dzień będący aktywnymi uczestnikami systemu zamówień publicznych w Polsce, a tym samym wobec nich jako profesjonalistów, obowiązuje podwyższony miernik należytej staranności.

Żaden z wykonawców wezwanych do złożenia wyjaśnień ceny nie zanegował prawidłowości tej czynności, w szczególności przez odwołanie wniesione do Prezesa KIO (tym samym czynność zamawiającego z 5 maja 2026 r. się uprawomocniła).

10 maja 2026 r. wyjaśnienia ceny złożył odwołujący, który przekazał zamawiającemu szczegółowe wyjaśnienia ceny, w tym zawierające liczne dowody, a w szczególności:

1. kalkulację cenową (załącznik nr 1 do wyjaśnień ceny) precyzyjnie przedstawiającą zamawiającemu na 30 stronach jakie są dokładne koszty realizacji zamówienia (z wyszczególnieniem poszczególnych rodzajów prac i kosztów, w tym kosztów bezpośrednich, pośrednich, ogólnych), szacowany poziom rezerwy na ryzyko oraz przyjęty poziom zysku odwołującego,
2. kilkadziesiąt ofert (a dokładnie 92) uzyskanych od podwykonawców i dostawców na potrzeby kalkulacji ceny ofertowej, dotyczących poszczególnych pozycji przedstawionych w ww. kalkulacji cenowej.

11 maja 2026 r. wyjaśnienia ceny złożyło Konsorcjum Dromar, które przekazało zamawiającemu bardzo ogólne wyjaśnienia ceny (podzielone na wyjaśnienia lidera i członka konsorcjum) nieoparte wiarygodnymi dowodami.

Odwolujący wskazał na przykładowe nieprawidłowości, które są zawarte w wyjaśnieniach ceny Konsorcjum Dromar z 11 maja 2026 r. i w złożonych wraz z nimi dowodach:

W żadnym miejscu złożonych wyjaśnień, jak również w żadnym ze złożonych wraz z nimi dowodów, nie ma informacji na temat przyjętego przez Konsorcjum Dromar łącznego poziomu kosztów, zysku, ewentualnej rezerwy na ryzyko.

Nie sposób zatem, w oparciu o złożone dokumenty, ocenić czy realizacja zamówienia będzie w jakikolwiek sposób rentowna dla Konsorcjum Dromar, jaki poziom rentowności został przyjęty przez Konsorcjum Dromar, jak również czy ów poziom rentowności jest realny – w jakikolwiek sposób wytłumaczalny – w świetle specyfiki przedmiotu zamówienia.

Konsorcjum Dromar w swoich wyjaśnieniach w sposób bardzo wybiórczy, szczątkowy, zaprezentowało koszty realizacji zamówienia, podczas gdy wyjaśnienia ceny mają na celu zbadanie kosztów realizacji zamówienia w sposób kompleksowy i wyczerpujący. Nie sposób zatem, w oparciu o złożone przez Konsorcjum Dromar dokumenty, ocenić jaki jest łączny poziom kosztów i jak wygląda struktura kosztów niezbędnych do poniesienia w celu należytego wykonania zamówienia.

W najbardziej jaskrawy sposób widać ww. brak informacji w postaci załącznika nr 1 do wyjaśnień (kalkulacja ceny ofertowej), który to dokument jest prostym podziałem łącznej ceny oferty na kilka branż, bez wyszczególnienia jakichkolwiek informacji co w każdej z tych pozycji jest naprawdę zawarte (sam zamawiający miał duży problem ze znaczną lakonicznością tego załącznika, o czym świadczy treść kolejnego wezwania do wyjaśnienia ceny z 12 maja 2026 r., w tym dopytywanie Konsorcjum Dromar czy na pewno wszystkie koszty zostały objęte wyjaśnieniami ceny).

Wszystkie informacje na temat kosztów powinny być uwidocznione w jednoznaczny sposób w złożonych wyjaśnieniach ceny z 11 maja 2026 r., a nie dopiero w odpowiedzi na dodatkowe wezwanie zamawiającego. Brak informacji na temat łącznego poziomu kosztów realizacji zamówienia i ich struktury zaprzecza idei wyjaśniania ceny (nie można wyjaśniać realności ceny, nie informując zamawiającego jakie będą łączne koszty realizacji poszczególnych elementów zamówienia).

Zamawiający w swoim wezwaniu postawił akcent nie tylko na wyjaśnienie ceny łącznej, ale również na wyjaśnienie istotnych części składowych ceny (a można zakładać – w świetle wyjaśnień Konsorcjum Dromar z 11 maja 2026 r. – że właśnie takimi istotnymi częściami składowymi ceny są właśnie poszczególne branże wymienione w pozycjach kalkulacji z załącznika nr 1 do wyjaśnień ceny, których to cen lub kosztów realizacji istotnych części składowych Konsorcjum Dromar nie wyjaśniło zamawiającemu).

Wyjaśnienia Konsorcjum Dromar z 11 maja 2026 r. pozbawione są tego, co stanowi esencję wyjaśnień ceny, a zatem szczegółowych wyliczeń, które w sposób logiczny pozwalałyby zamawiającemu ocenić, skąd się wzięła cena łączna oferty.

W szczególności nie można za takie wyliczenia uznać przedstawionej – jako pozorny dowód – kalkulacji ceny z załącznika nr 1 do wyjaśnień.

Treść tego załącznika wskazuje wyłącznie na to, w jaki sposób Konsorcjum Dromar, podzieliło swoją cenę pomiędzy poszczególne branże (kalkulacja zawiera tylko 8 wierszy, odnoszących się do poszczególnych branż).

Jest to bardzo lakoniczna, ułomna i pozorna kalkulacja, a o niestaranności w przygotowaniu tego dokumentu świadczyć może chociażby opis ostatniej branży (l.p. 8), gdzie została zawarta adnotacja „Roboty drogowe zgodnie z zał nr 69” – podczas gdy takiego załącznika (o numerze 69) po prostu w dokumentach zamówienia nie ma.

Nie można natomiast w żaden sposób, na podstawie treści ww. kalkulacji ceny, stwierdzić w jaki sposób Konsorcjum Dromar skalkulowało swoją cenę w kontekście otrzymanego wezwania zamawiającego.

Również inne dowody (niż kalkulacja z załącznika nr 1) złożone wraz z wyjaśnieniami ceny z 11 maja 2026 r., są nieprzydatne do potwierdzenia realności zaoferowanej przez Konsorcjum Dromar ceny.

Większość z załączonych do wyjaśnień dowodów dotyczy sytuacji podmiotowej Konsorcjum Dromar (w tym posiadanego doświadczenia, potencjału kadrowego czy technicznego, bez jasnego powiązania ich z wysokością zaoferowanej ceny), a nie merytorycznej treści oferty.

Jednocześnie złożone wraz z wyjaśnieniami ceny oferty mają wybiórczy, przypadkowy charakter, tj. nie dotyczą pełnego zakresu prac objętych wyceną Konsorcjum Dromar i nie sposób powiązać kwot wskazanych w ofertach z kwotami ujętymi w lakonicznej kalkulacji ceny z załącznika nr 1 do wyjaśnień.

Złożone dowody są dowodami „na sztukę”, w myśl zasady, że należy coś załączyć zamawiającemu, natomiast nie są to dowody mające jakąkolwiek realną wartość dowodową w kontekście celu, w jakim składa się wyjaśnienia ceny, tj. przekonania zamawiającego, że zaoferowana cena jest realna (w skrócie, analizując treści wyjaśnień w połączeniu z tymi dowodami, nie wiadomo jakie przełożenie na zaoferowaną cenę mają te dowody).

Brak powiązania okoliczności wymienionych w wyjaśnieniach ceny z zaoferowaną ceną. Wyjaśnienia Konsorcjum Dromar z 11 maja 2026 r. wymieniają szereg ogólnych okoliczności, których nie sposób powiązać z zaoferowaną ceną

(uniemożliwia to przede wszystkim bardzo ogólny charakter kalkulacji złożonej jako załącznik nr 1 do wyjaśnień).

Tytułem przykładu, nie sposób stwierdzić, w jaki sposób okoliczność, że „Wspólnik Firmy DROMAR jest współwłaścicielem Kopalni Piasku w miejscowości Borownia (NIP: 6612369952) zajmującej się wydobywaniem kruszyw i oddalonej o 7 km od miejsca robót” (strona 4 wyjaśnień lidera Konsorcjum Dromar) czy okoliczność, że „Zgromadzone na kontach środki finansowe własne pozwalają na bieżące finansowanie kontraktu bez konieczności zaciągania kredytu czy pożyczki co znacząco ogranicza koszty robót przekłada się na możliwość zaoferowania niższej ceny w postępowaniu” (strona 4 wyjaśnień lidera Konsorcjum Dromar), przekłada się na zaoferowaną cenę (nie wiadomo nawet jakiego rzędu są to oszczędności).

Zamawiający uznał obszernie wyjaśnienia wraz z dowodami złożone przez odwołującego za prawidłowe.

Jednocześnie zamawiający uznał, że złożone przez Konsorcjum Dromar wyjaśnienia ceny wraz z dowodami nie są wystarczające do potwierdzenia realności zaoferowanej przez tego wykonawcę ceny (potwierdził to sam zamawiający w treści swojego kolejnego wezwania do wyjaśnienia ceny skierowanego do Konsorcjum Dromar w dniu 12 maja 2026 r.).

Zamawiający zamiast wyciągnąć ustawowe konsekwencje wobec Konsorcjum Dromar i odrzucić jego ofertę jako zawierającą rażąco niską cenę (wszak nie obalił ustawowego domniemania rażąco niskiej ceny), postanowił po raz kolejny wszcząć procedurę wyjaśnienia ceny Konsorcjum Dromar (pod pozorem konieczności sprecyzowania kalkulacji cenowej z załącznika nr 1 do wyjaśnień ceny).

Zamawiający w 12 maja 2026 r. skierował do Konsorcjum Dromar kolejne wezwanie do wyjaśnienia ceny (nazwane pozornie „Wnioskiem o sprecyzowanie wyjaśnienia ceny wskazanej w ofercie”).

Zamawiający w swoim wezwaniu położył akcent na lakoniczną kalkulację ceny załączoną do wyjaśnień z 11 maja 2026 r. zamawiający zaznaczył przy tym, że pierwotna kalkulacja ceny zawiera „jedynie koszty ogólne z podziałem na branże”, a teraz prosi Konsorcjum Dromar „o doprecyzowanie, jakie szczegółowe koszty zawarte są w każdej z wymienionych branż”.

Zamawiający w swoim wezwaniu poprosił Konsorcjum Dromar „o wyjaśnienia, czy przy kalkulacji uwzględniono wszystkie koszty mające wpływ na realizację przedmiotu zamówienia”.

Powyższe sformułowania używane przez zamawiającego stanowią najlepsze potwierdzenie tego, jak nieprawidłowe były pierwotnie złożone przez Konsorcjum Dromar wyjaśnienia (co znamienne, zamawiający zakładał w swoim wezwaniu, że pozycje wymienione w kalkulacji z załącznika nr 1 do wyjaśnień ceny z 11 maja 2026 r. zawierają koszty ogólne, podczas gdy dodatkowe wyjaśnienia Konsorcjum Dromar ujawniły, że pozycje te obejmują nie tylko koszty ogólne, ale również chociażby zysk, o którym nawet nie wspomniało Konsorcjum Dromar wcześniej).

Zamawiający zdecydował się na skierowanie do Konsorcjum Dromar ww. kolejnego wezwania do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny mimo faktu, że Konsorcjum Dromar jednoznacznie potwierdziło w treści swoich wyjaśnień z 11 maja 2026 r., że kalkulacja ceny jest dokładna. Jak wskazało bowiem Konsorcjum Dromar: „Kwota wskazana przez Nasze konsorcjum, czyli 7 535 123,76 zł jest realna. Jako dowody załączam do wyjaśnień dokładny sposób kalkulacji ceny ofertowej załącznik nr 1, stanowiący tajemnicę przedsiębiorstwa.” (strona 2 pliku pn. „Wyjaśnienia RNC zakres Lider konsorcjum”).

Zamawiający wyznaczył Konsorcjum Dromar termin złożenia kolejnych wyjaśnień na dzień 18 maja 2026 r. godz. 12:00 (co znamienne, Konsorcjum Dromar na złożenie rzekomego „sprecyzowania wyjaśnienia ceny” miało tyle samo czasu, co wszyscy wezwani wcześniej wykonawcy na złożenie wyjaśnień ceny, tj. 6 dni).

Innymi słowy, Konsorcjum Dromar otrzymało od zamawiającego swoisty „prezent” w postaci kolejnej szansy na udzielenie wyjaśnień rażąco niskiej ceny, zarówno w bardzo szerokim zakresie (wyjaśnienia w zakresie „sprecyzowania” całej, wyjątkowo lakonicznej, kalkulacji cenowej załączonej do wyjaśnień z 11 maja 2026 r.), jak również w bardzo długim terminie (kolejne 6 dni, czyli Konsorcjum Dromar dostało w sumie na wyjaśnienie ceny dwa razy więcej czasu niż pozostali wezwani wykonawcy, w tym Odwołujący).

Powyższe wezwanie zamawiającego nie było jednak jedynym „prezenterem” jaki otrzymało od niego Konsorcjum Dromar...

Innym „prezenterem”, który otrzymało od zamawiającego Konsorcjum Dromar, były wyjaśnienia ceny wraz ze wszystkimi dowodami (w tym kalkulacją cenową) złożone przez odwołującego w tym samym postępowaniu. Przy czym Konsorcjum Dromar otrzymało wyjaśnienia odwołującego w trakcie (sic!) badania realności ceny Konsorcjum Dromar przez zamawiającego.

Aby lepiej zobrazować absurd zaistniałej sytuacji, stanowiący rażący przykład złamania zasady równego traktowania wykonawców w postępowaniu, odwołujący przedstawił dokładną sekwencję zdarzeń, godzina po godzinie (wszystkie daty i godziny wynikają ze skanów maili, stanowiących załączniki do poszczególnych pism w aktach postępowania):

12 maja 2026 r. o godz. 9:11 Konsorcjum Dromar skierowało do zamawiającego wniosek o udostępnienie mu oferty odwołującego oraz wyjaśnień ceny złożonych przez odwołującego.

12 maja 2026 r. o godz. 10:43 zamawiający skierował do Konsorcjum Dromar kolejne wezwanie do wyjaśnienia rażąco

niskiej ceny (zwane przez zamawiającego „Wnioskiem o sprecyzowanie wyjaśnienia ceny wskazanej w ofercie”).

12 maja 2026 r. o godz. 12:50 zamawiający przekazał Konsorcjum Dromar wyjaśnienia ceny odwołującego wraz ze wszystkimi załącznikami, w tym kalkulacją cenową z załącznika nr 1.

Powyższa sekwencja zdarzeń oznacza, że:

Zamawiający przekazał Konsorcjum Dromar, zaledwie dwie godziny po przekazaniu Konsorcjum Dromar kolejnego wezwania do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, komplet dokumentów odwołującego.

Konsorcjum Dromar, przygotowując swoje – kolejne już w tym samym postępowaniu – wyjaśnienia ceny, знаło wszystkie elementy wyjaśnień odwołującego, w tym szczegółową kalkulację cenową. Innymi słowy, zamawiający przez swoją czynność znacząco ułatwił Konsorcjum Dromar przygotowanie wyjaśnień, przekazując mu wzorcowe wyjaśnienia ceny odwołującego, pozwalając, aby Konsorcjum Dromar oparło swoje kalkulacje cenowe na kalkulacjach odwołującego (podczas gdy Konsorcjum Dromar powinno składać swoje wyjaśnienia ceny całkowicie samodzielnie, aby poznać rzeczywisty sposób jego kalkulacji ceny).

Konsorcjum Dromar wzorowało się na kalkulacjach cenowych odwołującego przygotowując swoje – kolejne już w tym samym postępowaniu – wyjaśnienia rażąco niskiej ceny (wskazuje na to chociażby układ poszczególnych tabel i dodatkowe dopiski w tych tabelach w tym w kolumnie „uwagi”). O tym, jak bardzo ułatwione zadanie miało Konsorcjum Dromar świadczy chociażby fakt, że ponowne wyjaśnienia ceny zostały złożone w dniu 15 maja 2026 r., a zatem 3 dni przed wyznaczonym przez zamawiającego terminem.

Zamawiający udostępniając Konsorcjum Dromar wyjaśnienia ceny odwołującego postąpił wbrew przepisom ustawy, ponieważ wyjaśnienia ceny składane w toku postępowania stanowią załączniki do protokołu, które zgodnie z art. 74 ust. 2 ustawy udostępniane są dopiero po wyborze najkorzystniejszej oferty albo unieważnieniu postępowania (nie są to udostępniane wcześniej „oferty wraz z załącznikami”, o których mowa w art. 74 ust. 2 pkt 1 ustawy, albowiem nie jest możliwe udostępnienie wyjaśnień ceny „niezwłocznie po otwarciu ofert”, czego wymaga ten przepis od zamawiającego). Jest to sytuacja jednoznacznie uregulowana przez ustawodawcę (ustawodawca nie dał zamawiającemu uprawnienia w tym zakresie, ale wyraźnie wskazuje na taką konieczność używając trybu rozkazującego w orzeczeniu: „udostępnia”).

Ww. ustawowe rozwiązanie jest ze wszech miar słuszne i racjonalne, ponieważ pozwala wyeliminować m.in. ryzyko braku samodzielności wykonawców w opracowywaniu poszczególnych dokumentów w toku tego samego postępowania, w tym tak kluczowych wyjaśnień, jakimi są wyjaśnienia ceny (w przeciwnym razie wykonawca zamiast pokazać zamawiającemu jak naprawdę skalkulował swoją cenę, przestawi zamawiającemu w ramach „swoich” wyjaśnień de facto sposób kalkulacji ceny swojego konkurenta).

Reasumując, udostępnienie przez zamawiającego wyjaśnień ceny odwołującego przed dokonaniem wyboru najkorzystniejszej oferty w postępowaniu (co istotne, jeszcze wcześniej, bo w toku badania ceny oferty Konsorcjum Dromar, dwie godziny po przekazaniu kolejnego wezwania do tego wykonawcy) stanowi jaskrawy przykład tego, jak zamawiający, wbrew postanowieniom ustawy, faworyzował Konsorcjum Dromar, próbując za wszelką cenę „pomóc” temu wykonawcy właściwie wyjaśnić cenę (a czego Konsorcjum Dromar zaniechało wcześniej, we właściwym terminie, składając w dniu 11 maja 2026 r. lakoniczne wyjaśnienia ceny).

15 maja 2026 r. Konsorcjum Dromar złożyło swoje kolejne wyjaśnienia rażąco niskiej ceny.

Tym razem, Konsorcjum Dromar zamiast ogólnej kalkulacji na 1 stronę (złożonej wraz z wyjaśnieniami ceny 11 maja 2026 r.), złożył łącznie ponad 30 stron szczegółowych kalkulacji dotyczących poszczególnych branż.

Innymi słowy, „sprecyzowanie”, o które prosił zamawiający wzywając Konsorcjum Dromar 12 maja 2026 r., doprowadziło do tego, że zamawiający otrzymał kalkulacje o łącznej objętości 30 razy większej, niż pierwotnie przekazane przez Konsorcjum Dromar.

Jednocześnie dopiero złożone ww. kolejne wyjaśnienia ceny ujawniły, jaki jest zakładany poziom zysku oraz struktura kosztów po stronie Konsorcjum Dromar (jak również to, że wszystkie pozycje kalkulacji z załącznika nr 1 do wyjaśnień ceny z 11 maja 2026 r. nie były wyłącznie pozycjami kosztowymi, jak zakładał zamawiający kierując wezwaniem z 12 maja 2026 r., ale uwzględniały rzekomo również zysk).

Zamawiający po raz kolejny zamiast stwierdzić, że skala „sprecyzowania” wyjaśnień ceny przez Konsorcjum Dromar stanowi de facto napisanie nowych wyjaśnień ceny, przeszedł obojętnie obok tej kwestii.

Zamawiający 21 maja 2026 r. dokonał wyboru oferty Konsorcjum Dromar jako najkorzystniejszej w postępowaniu.

Zamawiający dokonał ww. czynności pomimo tego, że Konsorcjum Dromar dwukrotnie wyjaśniało rażąco niską cenę w tym samym postępowaniu (skala i waga nowych informacji pozyskanych od Konsorcjum Dromar w odpowiedzi na wezwanie z 12 maja 2026 r. jednoznacznie potwierdza, że nie było to tylko „sprecyzowanie” pierwotnych wyjaśnień ceny, ale po prostu napisanie kolejnych wyjaśnień ceny, po upływie pierwotnego terminu na złożenie wyjaśnień ceny).

W ocenie odwołującego zamawiający zaniechał odrzucenia oferty Konsorcjum Dromar na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy.

Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy, zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera rażąco niską cenę lub koszt w

stosunku do przedmiotu zamówienia. Ponadto, zgodnie z art. 224 ust. 6 ustawy, odrzuceniu, jako oferta z rażąco niską ceną lub kosztem, podlega oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu.

Zamawiający powinien zastosować ww. przepisy i odrzucić ofertę Konsorcjum Dromar, opierając się wyłącznie na pierwotnie złożonych, w dniu 11 maja 2026 r., wyjaśnieniach ceny.

Czynność wezwania do wyjaśnienia ceny na podstawie art. 224 ustawy jest bardzo doniosłą i sformalizowaną czynnością w toku postępowania.

Powyższe wynika przede wszystkim z kilku okoliczności:

Ustawodawca przyznał zamawiającym istotne uprawnienie w zakresie badania realności ceny. Przejawia się ono przede wszystkim w tzw. odwróconym ciężarze dowodzenia, tj. już samo skierowanie wezwania do wykonawcy na podstawie art. 224 ustawy ustanawia domniemanie rażąco niskiej ceny w badanej ofercie. Domniemanie to musi obalić wykonawca (spoczywa na nim ciężar dowodu), a brak staranności w tym zakresie obciąża w całości wykonawcę (sankcją za brak staranności jest odrzucenie oferty).

Postępowanie prowadzone na podstawie art. 224 ustawy – wbrew potocznemu określeniu „wyjaśnianie rażąco niskiej ceny” – jest postępowaniem dowodowym, a zatem Wykonawca chcąc obalić domniemanie rażąco niskiej ceny w swojej ofercie jest zobowiązany oprócz prawidłowych wyjaśnień, przedstawiać również konkretne dowody potwierdzające zawarte w wyjaśnieniach okoliczności. Jednocześnie postępowanie wyjaśniające na gruncie ustawy ma zasadniczo jednokrotny charakter, tj. zamawiający nie jest uprawniony, aby wyjaśniać cenę „do skutku”.

Co istotne, każda sytuacja, w której zamawiający korzysta z bardzo wyjątkowej możliwości dodatkowego wyjaśniania poszczególnych kwestii zawartych w pierwotnie złożonych wyjaśnieniach ceny, nie może prowadzić do składania przez wykonawcę nowych wyjaśnień ceny, jak również musi być zawsze interpretowana zawężająco.

Powyższe wynika z faktu, że zamawiający nie może, przez umożliwienie danemu wykonawcy złożenia dodatkowych wyjaśnień ceny, doprowadzić do sytuacji, w której zostaje rażąco naruszona zasada równego traktowania wykonawców w postępowaniu. Wszyscy bowiem wykonawcy otrzymują od zamawiającego tożsamy termin na złożenie wyjaśnień ceny i nie może występować sytuacja, w której w stosunku do wybranych przez siebie wykonawców, zamawiający zaczyna stosować podwójne standardy.

Co istotne, działanie polegające na umożliwieniu złożenia przez wykonawcę kolejnych, w tym bardzo obszernych, wyjaśnień ceny – pod pretekstem konieczności doprecyzowania pierwotnych niewystarczających wyjaśnień ceny – stanowi jawne pogwałcenie art. 224 ustawy, przewidującego odwrócony ciężar dowodu (to wykonawca, który wyjaśnia cenę, ma obalić domniemanie rażąco niskiej ceny).

Jednocześnie skutki braku należytej staranności w obaleniu domniemanie rażąco niskiej ceny ponosi wyłącznie wykonawca, który złożył nieprawidłowe wyjaśnienia ceny, a Zamawiający nie może mu dawać – kosztem innych wykonawców w postępowaniu – kolejnej szansy na dopełnienie spoczywającego na nim obowiązku wynikającego bezpośrednio z przewidzianej w art. 224 ustawy procedury.

Powyższe oznacza, że każdy przypadek składania dodatkowych wyjaśnień ceny przez tego samego wykonawcę w tym samym postępowaniu musi być bardzo wnikliwie oceniony, w szczególności pod kątem próby omijania przepisów ustawy przewidujących domniemanie rażąco niskiej ceny. Co ważne, każdą wątpliwość w tym zakresie należy rozstrzygać na niekorzyść wykonawcy (bowiem zasadą jest obowiązek wyjaśnienia ceny w pierwotnie określonym terminie, a wyjątkiem interpretowanym zawężająco jest możliwość doprecyzowania poszczególnych kwestii w pierwotnie złożonych wyjaśnieniach).

W przedmiotowym postępowaniu Konsorcjum Dromar nie obaliło domniemanie rażąco niskiej ceny składając nieprawidłowe wyjaśnienia ceny 11 maja 2026 r.

Zamawiający nieprawidłowo uznał, że uchybienie Konsorcjum Dromar może być sanowane, przez skierowanie do niego kolejnego wezwania do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny (nazwanego dla niepoznaki „wnioskiem o sprecyzowanie wyjaśnienia ceny wskazanej w ofercie”).

Zamawiający pod pretekstem konieczności „sprecyzowania wyjaśnienia ceny”, umożliwił Konsorcjum Dromar złożenie nowych wyjaśnień ceny, podczas gdy Konsorcjum Dromar było zobowiązane należycie obalić domniemanie rażąco niskiej ceny już 11 maja 2026 r., kiedy upływał termin złożenia wyjaśnień w odpowiedzi na pierwsze wezwanie zamawiającego.

Konsorcjum Dromar jest profesjonalistą, wieloletnim uczestnikiem systemu zamówień publicznych w Polsce i z całą pewnością powinien wiedzieć, jakie są skutki złożenia zbyt lakonicznych wyjaśnień ceny, niepopartych wiarygodnymi dowodami. Jedynym skutkiem braku należytej staranności wykonawcy we właściwej odpowiedzi na wezwanie z art. 224 ustawy jest odrzucenie oferty tego wykonawcy, a nie otrzymywanie kolejnych „prezentów” czy też „kół ratunkowych” od zamawiającego.

Zamawiający doprowadził do absurdu sytuacji, gdy Konsorcjum Dromar pod pretekstem konieczności

„sprecyzowania” swoich pierwotnych wyjaśnień ceny, złożył całkowicie nowe wyjaśnienia (tak bowiem należy oceniać złożenie przez niego całkowicie nowych kalkulacji cenowych, liczących ponad 30 stron, podczas gdy pierwotnie wykonawca ten złożył zamawiającemu szczytkową kalkulację cenową, pozbawioną jakiegokolwiek wartości dowodowej w kontekście badania rażąco niskiej ceny).

Zaistniała w postępowaniu sytuacja stanowi bardzo dobry przykład tego, dlaczego tak ważne jest respektowanie przez zamawiających zasady jednokrotności wezwania do wyjaśnienia ceny.

Łatwo sobie bowiem wyobrazić sposób działania (modus operandi) zamawiającego i wykonawcy, który polega na powielaniu schematu zastosowanego w postępowaniu, czyli:

Złożeniu w odpowiedzi na wezwanie zamawiającego lakonicznych wyjaśnień ceny i dowodów (w tym pozornej kalkulacji ceny ofertowej, mającej stanowić kluczowy dowód w trakcie wyjaśniania ceny).

Kierowaniu przez zamawiającego dodatkowego wezwania do wyjaśnienia ceny do wybranego wykonawcy, w tym udostępnianie mu prawidłowych wyjaśnień ceny złożonych przez innych wykonawców w tym samym postępowaniu jako swoisty „wzór do naśladowania”.

Złożeniu w odpowiedzi na dodatkowe wezwanie zamawiającego bardzo szczegółowych wyjaśnień ceny, stanowiących tak naprawdę nowe wyjaśnienia ceny, a nie wyłącznie „sprecyzowanie” pierwotnie złożonych wyjaśnień.

Stosowanie powyższego sposobu działania prowadzi do wypaczenia wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego – to zamawiający staje się bowiem dysponentem arbitralnego uprawnienia, polegającego na umożliwieniu, wskazanemu przez siebie wykonawcy, złożenia ponownych wyjaśnień rażąco niskiej ceny, pod pretekstem konieczności „sprecyzowania” pierwotnych niewystarczających informacji.

Patrząc na powyższy sposób działania ad absurdum, każdy przypadek lakonicznego wyjaśnienia ceny może być potraktowany jako przypadek uzasadniający „sprecyzowanie wyjaśnień ceny” – tym samym ustawowy obowiązek obalenia domniemania rażąco niskiej ceny przez wezwanego do wyjaśnień wykonawcę stałby się czystą iluzją (wystarczyłoby bowiem złożyć wysoce ogólną kalkulację cenową, która mogłaby być dowolnie doprecyzowana w toku kolejnych wezwań do wyjaśnienia ceny).

Skutki akceptacji opisanego powyższej sposobu działania mogłyby być jeszcze dotkliwsze dla samego zamawiającego, ponieważ wykonawca, który nie zostałby wezwany do „sprecyzowania wyjaśnień ceny” przez zamawiającego (i prawidłowo jego oferta została odrzucona na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy) mógłby poszukiwać ochrony prawnej w KIO i zarzucać zamawiającemu, że ten zaniechał wezwania go do złożenia dodatkowych wyjaśnień ceny (powyższe podejście istotnie multiplikowałoby środki ochrony prawne na czynność oceny ofert pod kątem wyjaśnień ceny).

Reasumując, nie sposób uznać podejścia zamawiającego w postępowaniu za prawidłowe – wręcz przeciwnie, doprowadziło ono do wypaczenia wyniku postępowania.

Odwołujący czuje się podwójnie poszkodowany decyzją zamawiającego, ponieważ sam podszedł profesjonalnie do wezwania do wyjaśnienia ceny otrzymanego od zamawiającego i przekazał zamawiającemu szczegółowe wyjaśnienia, poparte wiarygodnymi dowodami, w tym nieporównywalnie bardziej rozbudowaną kalkulacją cenową niż uczynił to Konsorcjum Dromar.

Reasumując, oferta złożona przez Konsorcjum Dromar winna zostać odrzucona ze względu na brak obalenia domniemania rażąco niskiej ceny przez tego wykonawcy 11 maja 2026 r., kiedy to upłynął niezaprzeczalnie termin złożenia wyjaśnień ceny w postępowaniu.

Jednocześnie zarówno wezwanie zamawiającego z 12 maja 2026 r., jak również ponowne wyjaśnienie ceny przez Konsorcjum Dromar 15 maja 2026 r. jako czynności niedopuszczalne w świetle ustawy (prowadzące de facto do obejścia ustawowego domniemania rażąco niskiej ceny), nie powinny wywoływać jakichkolwiek skutków prawnych w postępowaniu (tym samym powinny zostać pominięte przez zamawiającego na etapie oceny ofert).

Zgodnie z art. 239 ust. 1 ustawy, zamawiający wybiera najkorzystniejszą ofertę na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w dokumentach zamówienia. Zgodnie z art. 16 pkt 1 ustawy, zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców.

W związku z faktem, że oferta Konsorcjum Dromar powinna zostać odrzucona, zamawiający w sposób nieuprawniony przyznał ofercie tej punkty w ramach oceny ofert i wybrał jako najkorzystniejszą w postępowaniu.

Powyższe działanie zamawiającego w sposób rażący pokrzywdziło odwołującego, który złożył prawidłową ofertę w postępowaniu, w tym rzetelnie skalkulował swoją cenę. Tym samym zamawiający uchybił podstawowym zasadom udzielania zamówień, tj. uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

27 maja 2026 r. zamawiający poinformował o wniesieniu odwołania.

29 maja 2026 r. wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia - Konsorcjum składające się z: R.B. i L.B. prowadzących działalność pod firmą DROMAR R. L. B. spółka cywilna z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul

Antoniego Hedy PS. Szary 9a i L.K. i J.K. prowadzący działalność pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowe KAWECKI spółka cywilna L.K. J.K. z siedzibą Ćmińsk ul. Kobylaki 26 zgłosili swój udział w postępowaniu po stronie zamawiającego przez należycie umocowanego pełnomocnika. Do zgłoszenia dołączyli dowody jego przekazania stronom.

Interes w uzyskaniu rozstrzygnięcia postępowania odwoławczego na korzyść zamawiającego wynika z faktu, iż w wyniku prawidłowo przeprowadzonego w/w postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oferta przystępującego została uznana jako najkorzystniejsza. Uwzględnienie odwołania przez KIO może doprowadzić do unieważnienia czynności oceny ofert i ponownego wyboru najkorzystniejszej oferty, co miałoby bezpośredni wpływ na sytuację prawną i materialną przystępującego, gdyż wiązałoby się z utratą przez przystępującego zamówienia. Przystępujący jest zatem bezpośrednio zainteresowany utrzymaniem w mocy czynności zamawiającego polegających na wyborze oferty przystępującego jako najkorzystniejszej. Przystępujący uważa podjęte przez zamawiającego czynności za prawidłowe.

Wniósł o:

1. oddalenie odwołania w całości;
2. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów załączonych do pisma – celem wykazania okoliczności wykazanych w przystąpieniu;
3. wezwanie zamawiającego do złożenia do przedmiotowej sprawy wszystkich dokumentów wiążących się z prowadzonym postępowaniem, w tym w szczególności: ofert przystępującego i odwołującego wraz ze wszystkimi pismami z załącznikami stanowiącymi uzupełnienie ofert złożonych w postępowaniu przetargowym; wezwań zamawiającego wystosowanych do przystępującego i odwołującego oraz odpowiedzi udzielonych na wezwania – w celu wykazania okoliczności wskazanych w przystąpieniu.

Odnosząc się do odwołania wskazał, że zamawiający na żadnym etapie w/w postępowania o udzielenie zamówienia nie naruszył przepisów ustawy, a zwłaszcza przepisów: art. 16 pkt 1) w zw. z art. 239 ust. 1 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy. Wbrew twierdzeniom odwołującego, zamawiający w sposób prawidłowy ocenił oferty wszystkich wykonawców i w konsekwencji wybrał ofertę złożoną przez przystępującego jako najkorzystniejszą. Zamawiający przygotował i przeprowadził postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości. Wbrew twierdzeniom odwołującego, złożona przez przystępującego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny i uwzględnia wszelkie elementy niezbędne do prawidłowego wykonania umowy. Przystępujący przed dokonaniem kalkulacji cenowej zapoznał się ze wszystkimi materiałami udostępnionymi przez zamawiającego w ramach procedury o udzielenie zamówienia publicznego, w tym z OPZ, wzorem umowy, odpowiedziami na zadane pytania. Co więcej, z uwagi na fakt, że przystępujący posiada ponad 30 letnie doświadczenie w realizacji robót budowlanych w ramach zamówień publicznych, co dostrzegł sam odwołujący w pkt 44 odwołania, pozwoliło mu to na pełne rozeznanie zakresu robót i prawidłową kalkulację ceny zapewniającą także zysk. Przystępujący stanowczo zaprzeczył, aby cena ofertowa była rażąco niska, co wykazał w ramach procedury wyjaśniającej. Wyjaśnienia złożone przez przystępującego wraz z dołączonymi do nich dowodami, zostały przez zamawiającego uznane za wystarczające dla uznania, że zaoferowana cena jest ceną rynkową i zawiera wszelkie elementy niezbędne do realizacji zadania. Wskazać przy tym należy, że podstawa faktyczna zarzutu rażąco niskiej ceny jest niewystarczająca, a sam Odwołujący nie udźwignął ciężaru dowodowego, spoczywającego na nim w związku z brzmieniem art. 537 pzp. Odwołujący zarzuca przystępującemu rażąco niską cenę, jednak nie przedstawia żadnej argumentacji na potwierdzenie tej tezy. Zwrócenia przy tym wymaga fakt że, jak wskazuje się w orzecznictwie, przepis art. 537 ustawy Pzp nie modyfikuje w zupełności ciężaru dowodowego uregulowanego w art. 534 ust. 1 ustawy Pzp, co oznacza, że nie został wyłączony w całości obowiązek dowodowy spoczywający na odwołującym, który zmierza do uznania, iż konkretny wykonawca zaoferował rażąco niską cenę za wykonanie przedmiotu zamówienia. W takim przypadku odwołujący powinien wykazać zaistnienie okoliczności, z których wywodzi dla siebie skutki prawne w postaci np. odrzucenia oferty konkurenta (wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z 9 marca 2018 r., sygn. KIO 343/18 czy wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z 12 września 2018 r., sygn. KIO 1739/18). Zatem jeśli zamawiający przeprowadził procedurę wyjaśniającą (tak jak było w przedmiotowym przypadku), odwołujący się wykonawca nie może ograniczyć się do ogólnego stwierdzenia, że oferta konkurencyjnego wykonawcy stanowi rażąco niską cenę, a złożone wyjaśnienia są niewystarczające. Zarzuty odwołującego powinny zostać skonkretyzowane przez wskazanie nieprawidłowości złożonych wyjaśnień (np. poprzez podważenie wiarygodności dowodów, dostrzeżenie niekonsekwencji lub niezgodności w kalkulacji). Powołał się na wyrok z 16 lutego 2024 r. (KIO 307/24), wyrok z 09 maja 2023 r., KIO 1141/23. Co więcej, w orzecznictwie przyjmuje się, że w sytuacji, gdy zamawiający uznał wyjaśnienia w zakresie rażąco niskiej ceny za wyczerpujące, ciężar wykazania, iż nie są one prawidłowe, spoczywa na odwołującym się wykonawcy. Powołał się na wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 5 listopada 2018 r., sygn. akt XXIII Ga 423/18, wyrok z 6 kwietnia 2021 r., KIO 714/21, wyrok z 30 marca 2022 r., KIO 712/22 oraz wyrok z 2.04.2026 r. sygn. KIO 671/26. Zatem przepis art. 537 pkt 1 ustawy nie zwalnia odwołującego, który kwestionuje cenę przystępującego, z

przedstawienia dowodów, które winny popierać formułowane przez niego zarzuty. Analiza odwołania i zarzutów dotyczących rzekomej rażąco niskiej ceny w ofercie przystępującego nie pozwala uznać, żeby Saltor Sp. z o.o. sprostał spoczywającemu na nim ciężarowi dowodowemu w tym zakresie. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem wyrażanym w orzecznictwie Krajowej Izby Odwoławczej „nie jest możliwe rozszerzenie podstawy faktycznej zarzutu na późniejszym etapie postępowania odwoławczego. Oznacza to więc konieczność wskazania w odwołaniu wszystkich nieprawidłowości stwierdzonych w stosunku do wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny – ich podanie na późniejszym etapie, czy to w stosownym piśmie, czy też na rozprawie, w takiej sytuacji zostanie uznane za spóźnione.” W świetle powyższego, odwołujący nie może już poszerzyć podstawy faktycznej przedmiotowego zarzutu i uzupełnić jej o twierdzenia odnoszące się do ewentualnych rzekomych uchybień wyjaśnień przystępującego, które zostały uznane za wystarczające przez zamawiającego. Przystępujący zaznaczył, że podejrzenie rażąco niskiej ceny wiązało się ze sformułowaniem przez odwołującego jedynie twierdzenia o lakoniczności pierwotnie złożonych wyjaśnień niepopartymi wiarygodnymi dowodami, które w ocenie odwołującego są „nieprzydatne do potwierdzenia realności zaoferowanej przez Konsorcjum Dromar ceny”. Jednocześnie odwołujący kreuje twierdzenie że „każdą wątpliwość należy rozstrzygać na niekorzyść wykonawcy” co jest sprzeczne z podstawową zasadą zamówień publicznych, zgodnie z którą wszelkie wątpliwości należy tłumaczyć właśnie na korzyść wykonawcy. Jednakże odwołujący nie przedstawił żadnego dowodu na poparcie sformułowanego twierdzenia. Wskazał, że porównując cenę zaoferowaną przez przystępującego do średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1, 5a i 10 ustawy, cena zaoferowana przez przystępującego nie spełnia przesłanek rażąco niskiej ceny. Cena zaoferowana przez Konsorcjum stanowi 85,93% średniej arytmetycznej i 78,32% w stosunku do najdroższej oferty. Biorąc pod uwagę fakt, że oferta SALTOR Sp. z o.o. jest zbliżona cenowo do oferty przystępującego, to tym bardziej nie można czynić zarzutu jakoby cena ofertowa przystępującego nie była ceną rynkową, zwłaszcza że również SALTOR Sp. z o.o. został wezwany do złożenia wyjaśnień rażąco niskiej ceny, a fakt, że i jego oferta nie została odrzucona potwierdza realność ceny zaoferowanej przez przystępującego. Powołał wyrok z 15.10.2018 r., KIO 1946/18, wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 25.08.2015 r., sygn. akt XXIII Ga 1072/15, wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z 28.04.2008 r., sygn. akt XIX Ga 128/08 wyrok KIO 1468/14. Znamienny w przedmiotowym postępowaniu jest fakt, że trzech oferentów złożyło zbliżone do siebie oferty cenowe:

1. Konsorcjum przystępującego: 7.535.123,76 zł
2. SALTOR Sp. z o.o.: 7.733.313,90 zł (różnica od najniższej ceny wynosi: 198.190,14 zł)
3. TRAKT S.A.: 7.772.935,87 zł (różnica od najniższej ceny wynosi: 237.812,11 zł).

Różnice cenowe pomiędzy tymi wykonawcami są nieznaczne w porównaniu do wielkości zadania, zaś najkorzystniejsza cenowo oferta przystępującego wynika z czynników sprzyjających przystępującemu przedstawionych w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny. Odwołujący, próbując potwierdzić swoją tezę w zakresie rażąco niskiej ceny, odwołujący zarzucił niedbałość (pkt. 12.3 odwołania), jednakże zarzut ten nie ma żadnej merytorycznej wagi. Opis pozycji został nazwany „Roboty drogowe zgodnie z zał nr 69” ponieważ jednym z dokumentów - załączników do postępowania jest Załącznik_nr_69_do_SWZ_-_Zmiany_do_projektów_wykonawczych.pdf. Są w nim wyszczególnione roboty branży drogowej, ale też konstrukcyjnej i innych branż. Nazwanie tego punktu jakkolwiek niefortunne nie zmienia faktu, że roboty te zostały ujęte w kalkulacji ceny. Ponadto obecność tego pkt w dowodzie „LIDER Zał. nr 1 Kalkulacja ceny oferty – Tajemnica Przedsiębiorstwa” działa na korzyść przystępującego, gdyż robót budowlanych z tego załącznika nie ma w dokumentacji wykonawczej. Obecność tego punktu świadczy o dobrym przygotowaniu i zapoznaniu się z wszystkimi dokumentami postępowania. Kolejnym zarzutem kreowanym przez odwołującego jest zarzut nieuprawnionego dwukrotnego wezwania do złożenia wyjaśnień. Jednakże również i ten zarzut jest bezzasadny. Odwołujący w swoich wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny zawarł sformułowanie: „Dodatkowo Wykonawca oświadcza, że jest gotów na złożenie dodatkowego uszczegółowienia, na wypadek, gdyby Zamawiający uznał to za konieczne w świetle wyjaśnień udzielonych w niniejszym piśmie”, a zatem na etapie, gdy odwołujący sam składał wyjaśnienia rażąco niskiej ceny wówczas dopuszczał możliwość ich doszczegółowienia, zaś na etapie odwołania uważa, że jednak wyjaśnień nie można doszczegóławiać. Tym samym, odwołujący przeczy sam sobie. Co więcej, wezwanie do wyjaśnień dotyczy sytuacji, w której zamawiający nie jest pewien, jak rozumieć treść oświadczeń lub dokumentów złożonych przez wykonawcę. Wezwanie do wyjaśnień nie jest obowiązkowe. Celem tej instytucji jest umożliwienie zamawiającemu należytego zbadania sytuacji podmiotowej wykonawcy ubiegającego się o udzielenie zamówienia. Wezwanie do wyjaśnień nie służy uzupełnieniu złożonych dokumentów i nie pozwala na poprawienie czy zmianę wyjaśnień informacji. Ponadto, w przypadku procedury wyjaśnień nie ma ograniczenia do jednokrotności takiej czynności, co potwierdza wyrok KIO z 24.03.2023 r., sygn. KIO 671/23

Powyższe wytyczne uwzględnił zamawiający, który we wniosku o sprecyzowanie wyjaśnienia ceny wskazanej w ofercie zaznaczył, że: „Zamawiający zastrzega, że kolejne wezwanie służy wyjaśnieniu istniejących informacji, a nie tworzeniu zupełnie nowej argumentacji wyjaśnienia ceny. Ponadto wyjaśnienia nie mogą prowadzić do negocjacji treści oferty.”, zaś

wniosek dotyczył doprecyzowania tylko i wyłącznie jednego dokumentu: „LIDER zał. nr 1 Kalkulacja ceny oferty – Tajemnica przedsiębiorstwa”. Przystępujący natomiast nie zmienił swoich pierwotnych wyjaśnień, a jedynie udzielił odpowiedzi zgodnej z wezwaniem wystosowanym przez zamawiającego. Zamawiający we wniosku o wyjaśnienie ceny wskazanej w ofercie z 05.05.2026 r. nie zobowiązał Konsorcjum do złożenia szczegółowego kosztorysu ani nawet kosztorysu uproszczonego. Wezwanie to miało ogólną treść. Jak zauważa to sam odwołujący, zamawiający w wezwaniu do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny podał „przykładowy katalog okoliczności, które wezwany wykonawca może wziąć pod uwagę udzielając wyjaśnień ceny” (pkt 8.3. odwołania). Zamawiający zażądał złożenia wyjaśnień dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych wraz z załączeniem dowodów potwierdzających, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny. Wyjaśnienia, o których mowa wyżej, mogą dotyczyć w szczególności: 1) zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług lub metody budowy;

2) wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych;

3) oryginalności dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych przez wykonawcę;

4) zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej (....) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;

5) zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;

6) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;

7) zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska;

8) wypełnienia obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy.”

Przystępujący podkreślił należy, że „ocena udzielonych wyjaśnień co do ceny nie może się odbywać z pominięciem treści wezwania. Wezwanie ma istotne znaczenie dla oceny udzielonych wyjaśnień, ponieważ determinuje ich treść, tj. wyznacza minimalne granice w jakich powinien poruszać się wykonawca udzielając wyjaśnień w zakresie ceny. Przepisy ustawy nie nakazują konkretnego sposobu wyjaśnienia ceny rażąco niskiej. Podkreślić w tym kontekście należy, że brak dołączenia do wyjaśnień dowodów potwierdzających, że cena oferty nie jest rażąco niska, nie przesądza samo przez się, że wyjaśnienia są niewystarczające lub wadliwe i nie uzasadnią one w dostateczny sposób podanej w ofercie ceny. (...) określone dowody są niezbędnym elementem wyjaśnień tylko wtedy, gdy zamawiający wskazał jakich dowodów potwierdzających prawdziwość złożonych wyjaśnień żąda i na potwierdzenie jakich okoliczności” (wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 28.09.2023 r. sygn. akt XXIII Zs 150/22, wyrok KIO z 2.04.2026 r. sygn. KIO 671/26). Zamawiający w wezwaniu nie narzucił żadnej metodologii złożenia wyjaśnień ani nie określił stopnia ich szczegółowości. Przystępujący składając wyjaśnienia rażąco niskiej ceny w sposób pełny odniósł się do wniosku zamawiającego, a każde twierdzenie poparł właściwymi dokumentami. Dołączył także uproszczone zestawienie tabelaryczne kosztów robót z podziałem na branże. Przystępujący wskazał, że dysponuje własnym parkiem sprzętowym, posiada doświadczonych pracowników zatrudnionych na miejscu wykonywania zamówienia, posiada częściowo zmagazynowane zapasy materiałowe, posiada wynegocjowane na przestrzeni ponad 30letniej współpracy upusty cenowe na zakup materiałów czy dodatkowego sprzętu, jest wykonawcą lokalnym, posiada zasoby finansowe, jest współwłaścicielem Kopalni Piasku w miejscowości Borownia. Już same te argumenty pokazują, że Konsorcjum ma możliwość złożenia atrakcyjnej ceny oferty, gdyż realizowanie zadania na rynku lokalnym pozwala na ograniczenie kosztów transportu materiałów, sprzętu i pracowników, może w korzystnych cenach kupić materiały niezbędne do realizacji zadania, nie musi wynajmować sprzętu ani zaciągać kosztownych kredytów. Na potwierdzenie tychże okoliczności przystępujący przedłożył szereg dokumentów, w tym ewidencję środków trwałych, wykaz sprzętów, zaświadczenie z banku, oferty materiałów i robót, referencje, zaświadczenia z ZUS i USK, listy płac, referencje, wypis z CEIDG z koncesją na wydobycie kruszyw, faktury zakupowe, itp. Wszystkie te czynniki potwierdzone dowodami w sposób jednoznaczny i logiczny wpływają na korzystną cenowo ofertę, zaś twierdzenie odwołującego jakoby tych argumentów nie dało się powiązać z zaoferowaną ceną jest co najmniej niezrozumiałe, w szczególności w kontekście „hasłowych” wyjaśnień rażąco niskiej ceny złożonych przez Saltor Sp. z o.o.

Odwołujący twierdzi, że sam złożył bardzo precyzyjne i rozbudowane wyjaśnienia, co jest co najmniej chybionym twierdzeniem, gdyż sama ilość stron złożonych wyjaśnień nie przesądza o ich precyzyjności. Zamawiający, po analizie złożonych przez przystępującego wyjaśnień zwrócił się z wnioskiem o sprecyzowanie uproszczonej kalkulacji cenowej stanowiącej załącznik nr 1 do pierwotnie złożonych wyjaśnień. Oznacza to, że zamawiający nie miał żadnych wątpliwości w zakresie złożonych przez przystępującego wyjaśnień, a jedynie chciał, aby przystępujący wskazał jakie szczegółowe koszty zawarte zostały w każdej z branż wymienionych w załączniku do wyjaśnień, tj. kalkulacji ceny oferty, co jest zgodne z przepisami ustawy. Analiza powyższego sposobu działania zamawiającego nie pozwala na uznanie, aby zamawiający naruszył jakiegokolwiek przepisy ustawy. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zapewniało

zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców. Żadne uprawnienia zamawiającego nie zostały nadużyte, ani też żadne obowiązki nie zostały przez zamawiającego naruszone. Dodatkowo zgodnie z art. 56 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE, jeżeli informacje lub dokumentacja, które mają zostać złożone przez wykonawców, są lub wydają się niekompletne lub błędne, lub gdy brakuje konkretnych dokumentów, instytucje zamawiające mogą zażądać, aby dani wykonawcy złożyli, uzupełnili, doprecyzowali lub skompletowali stosowne informacje lub dokumentację w odpowiednim terminie (...). Wbrew twierdzeniom odwołującego, przystępujący nie uzyskał żadnych „prezentów” od zamawiającego. Również udostępnienie treści dokumentów złożonych przez odwołującego było prawidłowe, albowiem zgodnie z art. 74 ust. 1 i 2 w zw. z art. 222 ust. 5 pzp, oferty wraz z załącznikami stają się dokumentami jawnymi zaraz po ich otwarciu i mogą zostać udostępnione innym uczestnikom postępowania na ich wniosek. Dotyczy to także wszystkich dokumentów złożonych w ramach procedury wyjaśnień. W przedmiotowym przypadku, przystępujący złożył wniosek o udostępnienie dokumentów, w związku z czym zamawiający był w obowiązku ich udostępnienia. Dokumenty udostępnione przez zamawiającego nie miały żadnego wpływu na dalszy tok postępowania, w tym na treść oferty przystępującego czy wyjaśnienia rażąco niskiej ceny. Odwołujący kreuje niepoparte żadnymi dowodami zarzuty jakoby przystępujący wzorował się na wyjaśnieniach odwołującego. Zarzuty te są jednak nieprawdziwe. Układ poszczególnych tabel był wzorowany na przedmiarze robót, co jest ogólnie przyjętą i stosowaną praktyką w tworzeniu kalkulacji cen. Idąc tokiem myślenia odwołującego wyjaśnienia wszystkich oferentów będą do siebie podobne. Doprecyzowanie przystępującego zawiera istotne różnice, jak np.: zupełnie różne układy tabel, różne działy, w niektórych pozycjach inne ilości robót, inne sposoby doliczania kosztów bezpośrednich. Ponadto odwołujący w wyjaśnieniach dotyczących rażąco niskiej ceny w załączniku nr 1 kalkulacja kosztów i realizacji zamówienia.pdf strona 25 TABELA ROBOTY NIE UJĘTE W PRZEDMIARZE ROBÓT A KONIECZNE DO WYKONANIA ZGODNIE Z WYJAŚNIENIAMI ZAMAWIAJĄCEGO 10.2 BRANŻA DROGOWA ujął pozycję bez lp.: Przepust zamknięty dwuotworowy wym. 1,0x1,0m wraz ze zbrojeniem i płytą zespalałą Uwzględniono wyjaśnienie nr 21, 30 – ilość 32 m Ilość ta jest niezgodna z załącznikiem nr 6.9 do SWZ i Wyjaśnieniami zamawiającego (odповідzią nr 30 do pytań cyt: Pytanie nr 30: W załączniku nr 1.3 Projektowe postanowienie Umowy §14 punkt 2 oraz 3 Wykonawca oświadczył, że uwzględnił ryzyko wynagrodzenia ryczałtowego w swojej ofercie oraz wszelkie koszty wynikające z wymagań określonych w umowie na podstawie własnych kalkulacji i szacunków niezbędnych do poprawnego wykonania Przedmiotu Umowy, Wynagrodzenie określone w ust. 1 pokrywa wszelkie koszty związane z wykonaniem przedmiotu umowy. Niedośzacowanie, pominięcie czy brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia ryczałtowego, W związku z powyższym oraz z załącznikiem nr 6.9 do SWZ zmiany do projektów wykonawczych oraz brakiem możliwości weryfikowania tego załącznika. Czy Zamawiający potwierdza wszelkie ilości przedmiarowe ujęte w Załączniku 6.9 do SWZ? Odpowiedź zamawiającego: Ilości podane w załączniku nr 6.9 do SWZ (z uwzględnieniem zmian i niniejszych wyjaśnień) są wiążące dla wykonawcy. Cyt. Z załącznika nr 69 3. Remont rowu na odcinku od przepustu pod koroną drogi – ul. Sandomierska do km 0+136, polegający na: 1) (...) 2) wymianie przepustów na przepusty drogowe skrzynkowe o przekroju zamkniętym o wym. 1,0x1,0 m (1 otw.) wym. wewnętrzny na łącznej długości 16 m wraz ze zbrojeniem i płytą zespalałą, którą należy wykonać zgodnie z katalogiem „Żelbetowe przepusty skrzynkowe Transprojekt – Warszawa”. Przepusty należy posadzić na ławie fundamentowej z chudego betonu w ilości 4,8 m3. Powłoka izolacyjna przepustów zostanie wykonana w technologii na zimno i ujęta w cenie przepustu. Tym samym, bezspornie uznać należy, że zamawiający przestrzegał wszelkich zasad prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w szczególności zasad równego traktowania wykonawców, zaś przystępujący spełnił wszelkie warunki stawiane przez zamawiającego.

2 czerwca 2026 r. zamawiający złożył odpowiedź na odwołanie wnosząc o:

1)oddalenie odwołania w całości z uwagi na fakt, że zamawiający dokonał prawidłowego wyboru oferty Konsorcjum Dromar, poprzedzonego badaniem i oceną ofert, w tym postępowaniem wyjaśniającym w zakresie rażąco niskiej ceny i słusznie uznał tę ofertę za najkorzystniejszą, a Konsorcjum Dromar złożonymi w postępowaniu wyjaśnieniami obaliło wynikające z art. 224 ust. 5 Pzp domniemanie rażąco niskiej ceny lub kosztu w stosunku do przedmiotu zamówienia, tym samym oferta Konsorcjum Dromar nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu w stosunku do przedmiotu zamówienia i brak jest podstaw do jej odrzucenia;

2)zasądzenie od odwołującego na rzecz zamawiającego kosztów postępowania, w tym kosztów wynagrodzenia pełnomocnika (zatrudnionego w oparciu o umowę o pracę u zamawiającego) - według norm przepisanych, w oparciu o wniosek wraz rachunkiem, który przedłożył najpóźniej na rozprawie.

Nadto o:

1)przeprowadzenie dowodów z dokumentów postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, na okoliczności wskazane w uzasadnieniu;

2)przeprowadzenie dowodów z dokumentów powołanych w treści niniejszej odpowiedzi na odwołanie i do niej

załączonych, na okoliczności wskazane w uzasadnieniu.

Zarzuty zawarte w treści odwołania pozostają nieuzasadnione, stąd odwołanie powinno zostać oddalone.

Odnosząc się do podniesionych przez odwołującego zarzutów w postaci naruszenia przepisów art. 16 pkt.1 w zw. z art. 239 ust.1 w zw. z art.226 ust. 1 pkt.8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy, zamawiający podniósł co następuje:

Istotne okoliczności faktyczne:

W projektowanych postanowieniach umowy stanowiących Załącznik Nr 13 do SWZ, przewidziano, że wynagrodzenie na wykonanie przedmiotu zamówienia ma charakter ryczałtowy (§13 ust. 1 wzoru umowy), a Wykonawca oświadcza, że uwzględnił ryzyko wynagrodzenia ryczałtowego w swojej ofercie oraz wszelkie koszty wynikające z wymagań określonych w umowie na podstawie własnych kalkulacji i szacunków niezbędnych do poprawnego wykonania Przedmiotu umowy (§13 ust. 2). W §13 ust. 3 przewidziano, że wynagrodzenie określone w ust. 1 pokrywa wszelkie koszty związane z wykonaniem przedmiotu umowy. Niedoszacowanie, pominięcie czy brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia ryczałtowego.

-dowód: załącznik nr 13 do SWZ projektowane postanowienia umowy- w dokumentacji postępowania.

Zamawiający na sfinansowanie przedmiotowego zamówienia zamierzał przeznaczyć kwotę w wysokości do: 11 404 540,33 zł brutto.

-dowód: Informacja o kwocie przeznaczonej na sfinansowanie zamówienia z 27.04.2026 r. – w dokumentacji postępowania.

Zamawiający 30.04.2026 r. o godzinie 10:30 dokonał otwarcia ofert w w/w postępowaniu.

W przedmiotowym postępowaniu złożono następujące oferty brutto:

- 1.SALTOR Sp. z o.o., Al. IX Wieków Kielc 8/14, 25-516 Kielce 7 733 313,90 zł
- 2.SARINŻ sp. z o.o., ul. Cyprysowa 47, 02-265 Warszawa 9 460 998,52 zł
- 3.DETAL MOSTY P.W., K.G. s.c., Biertowice, ul. Królewska 277, 32-440 Sułkowice 8 886 750,00 zł
- 4.TRAKT S.A., Szczukowskie Góry 1, 26-065 Piekoszów 7 772 935,87 zł
5. F.H.U. „KOWEX” P.C., Łomno 1G, 27-225 Pawłów 9 620 226,11 zł
6. Nowak-Mosty Sp. z o.o., ul. K. Srokowskiego 27, 41-300 Dąbrowa Górnicza 9 499 634,66 zł
7. Konsorcjum firm: DROMAR R.L. B. s.c. – lider i Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowe KAWECKI s.c. L.K., J.Ł. Ćmiński, ul. Kobylaki 26, 26-085 Miedziana Góra – partner 7 535 123,76 zł
8. Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich „Fart” Sp. z o.o., ul. Ściegiennego 268a, 25-116 Kielce 8 495 799,81 zł
9. STRABAG Sp. z o.o., ul. Parzniewska 10, 05-800 Pruszków 8 808 747,64 zł
10. Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Roadstar Sp. z o.o., ul. Bugaj 32, 27-200 Starachowice 8 855 287,34 zł
11. Primost Południe Spółka z o.o., ul. Odkrywkowa 91, 42-504 Będzin 9 560 000,00 zł
12. Przedsiębiorstwo Budownictwa Komunikacyjnego „MOSTKOL” Sp. z o.o., Moskorzów 75B, 29-130 Moskorzów 9 174 227,17 zł
13. Miejskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o., ul. Żeromskiego 23, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski 8 598 023,49 zł

-dowód: informacja z otwarcia ofert z 30.04.2026 r.- w dokumentacji postępowania.

Z powyższego wynika, że oferta Konsorcjum Dromar zawierała najniższą cenę ofertową to jest 7 535 123,76 zł brutto, natomiast oferta odwołującego była druga w kolejności opiewając na kwotę 7 733 313,90 zł. brutto.

Obie w/w. oferty były niższe o więcej niż 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, a więc obu ofert dotyczyły przesłanki obligatoryjne wezwania do wyjaśnień cenowych z art.224 ust. 2 pkt. 1 ustawy w zw. z art. 224 ust. 1 ustawy.

Zamawiający 5 maja 2026 r. wystąpił do Konsorcjum Dromar oraz do odwołującego, a także firmy TRAKT S.A. z siedzibą w Piekoszowie z wnioskami o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w art. 224 ust 1 ustawy, dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich części składowych wraz z załączeniem dowodów potwierdzających, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny w związku z faktem, że ceny w/w. ofert niższe są o więcej niż 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług. Do wszystkich w/w. wykonawców zamawiający wystosował wezwanie o takiej samej, niezindywidualizowanej treści.

W wezwaniu zamawiający wskazał w pkt od 1 do 8, jedynie przykładowy katalog okoliczności, których dotyczyć mogą wyjaśnienia, na co wskazuje określenie „wyjaśnienia (...) mogą dotyczyć w szczególności”.

Zamawiający wyznaczył na złożenie wyjaśnień termin do 11 maja 2026 r. do godz. 12.00. dowód:

-wniosek o wyjaśnienie ceny wskazanej w ofercie z 05.05.2026 r., skierowany do Konsorcjum Dromar. – w załączeniu.

-wniosek o wyjaśnienie ceny wskazanej w ofercie z 05.05.2026 r., skierowany do odwołującego- w załączeniu.

-wniosek o wyjaśnienie ceny wskazanej w ofercie z 05.05.2026 r., skierowany do TRAKT S.A. – w załączeniu.

Wyjaśnienia odwołującego wpłynęły w terminie, to jest 10.05.2026 r.

Wyjaśnienia Konsorcjum Dromar (podzielone na wyjaśnienia Lidera i członka Konsorcjum) wpłynęły również w terminie, w dniu 11.05.2026 r.

-dowód: wyjaśnienia cenowe Lidera Konsorcjum Dromar z 11.05.2026 r. i członka Konsorcjum Dromar z 11.05.2026 r.- w dokumentacji postępowania przekazanej w formie elektronicznej przez zamawiającego.

12 maja 2026 r., zamawiający wystąpił do Konsorcjum Dromar z wnioskiem o doprecyzowanie złożonej uprzednio przez tego wykonawcę jako dowód (to jest załącznik nr 1 do wyjaśnień Lidera Konsorcjum z 11.05.2026 r.) kalkulacji ceny oferty, żądając informacji jakie szczegółowe koszty zawarte są w każdej z wymienionych w kalkulacji branż, z uwzględnieniem : liczby pracowników przewidzianych do realizacji zamówienia, przyjętych stawek, liczby roboczogodzin, kosztów materiałów lub sprzętu, kosztów pośrednich, wyznaczając termin udzielenia odpowiedzi do 18.05.2026 r., do godz. 12.00.

-dowód: wniosek o doprecyzowanie kalkulacji ceny oferty 12.05.2026 r. – w załączeniu.

Odpowiedź Konsorcjum Dromar na w/w. wezwanie wpłynęła 15.05.2026 r., a więc w wyznaczonym terminie.

-dowód: wyjaśnienia Konsorcjum Dromar z 15.05.2026 r. w dokumentacji postępowania przekazanej w formie elektronicznej przez zamawiającego.

Zamawiający przyjął wyjaśnienia Konsorcjum Dromar jako wystarczające do obalenia wynikającego z art. 224 ust. 5 ustawy domniemania rażąco niskiej ceny lub kosztu w stosunku do przedmiotu zamówienia i w dniu 21.05.2026 r. dokonał wyboru jego oferty jako najkorzystniejszej (100% punktów). Oferta odwołującego uplasowała się na drugiej pozycji, uzyskując 98,46% punktów.

-dowód: informacja o wyborze wykonawcy z 21.05.2026r – w dokumentacji postępowania.

22.05.2026 r. zamawiający odtajnił wyjaśnienia cenowe Konsorcjum Dromar, jako zawierające nieskuteczne zastrzeżenie tajemnicy przedsiębiorstwa, ze względu na zbyt lakoniczne uzasadnienie zastrzeżenia i udostępnił je odwołującemu na jego wniosek.

-dowód – informacja o zamiarze odtajnienia dokumentów z 22.05.2026 r. - w załączeniu.

Niezasadny jest zarzut naruszenia przez zamawiającego przepisów art. 16 pkt.1 w zw. z art. 239 ust.1 w zw. z art.226 ust. 1 pkt.8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy oraz art. 224 ustawy w kontekście w jakim dotyczy bezprawnego ponownego wezwania przez zamawiającego Konsorcjum Dromar do wyjaśnienia ceny.

Zasada jednokrotnego wezwania wykonawcy do wyjaśnień cenowych, o których mowa w art. 224 ustawy wynika - nie z przepisu ustawowego, a z linii orzeczniczej wypracowanej przez KIO i doznaje wielu ograniczeń, również ukształtowanych przez orzecznictwo. Powołał wyrok KIO z 11 stycznia 2023 r. sygn. akt KIO 3474/22.

Zamawiający, wbrew temu co twierdzi odwołujący, w pierwszym wezwaniu o wyjaśnienie ceny wskazanej w ofercie, skierowanym 05.05.2026 r. do Konsorcjum Dromar, nie sprecyzował jakie konkretnie obszary zamówienia interesują go pod względem dokonanej wyceny. Wezwanie zamawiającego było ogólnikowe, nie wskazał on jakie elementy oferty mają być przez Konsorcjum Dromar wyjaśnione i dowiedzione. Zamawiający nie wskazał w wezwaniu elementów ceny lub kosztu, które wydają się mu rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia. Zamawiający nie wskazał też jakie pozycje kosztowe zobowiązany jest wyjaśnić wykonawca.

Ponadto, zamawiający wystosował takie same wezwania do wszystkich wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, których dotyczyły przesłanki obligatoryjne z art.224 ust. 2 pkt. 1 ustawy w zw. z art. 224 ust. 1 ustawy. Zgodnie natomiast z utrwaloną linią orzecniczą Krajowej Izby Odwoławczej wezwania powinny mieć indywidualny charakter, bowiem odnoszą się szczegółowo do danej oferty. Odwołał się do wyroku KIO z 27 września 2023 r. sygn. akt KIO 2690/23, KIO 2691/23

Reasumując, w przedmiotowej sprawie, wezwanie Konsorcjum Dromar do doprecyzowania wyjaśnień ceny ofertowej nie naruszało przepisów art. 16 pkt.1 w zw. z art. 239 ust.1 w zw. z art.226 ust. 1 pkt.8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy oraz art. 224 ustawy ani innych regulacji ustawy i było dopuszczalne w świetle ugruntowanej linii orzeczniczej Krajowej Izby Odwoławczej.

Zamawiający wskazał następujące orzeczenia:

Wyrok KIO z 16 sierpnia 2023 r. sygn. akt KIO 2256/23

Wyrok KIO z 26 stycznia 2024 r. (sygn. akt KIO 45/24)

Wyrok KIO z 16 sierpnia 2023 r. (sygn. akt KIO 2256/23)

Niezasadny jest zarzut naruszenia przez zamawiającego przepisów art. 16 pkt.1 w zw. z art. 239 ust.1 w zw. z art.226 ust. 1 pkt.8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy oraz art. 224 ustawy w kontekście w jakim dotyczy zaniechania odrzucenia oferty złożonej przez Konsorcjum Dromar i wybór tej oferty jako najkorzystniejszej, podczas gdy podlega ona odrzuceniu jako zawierająca rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia ze względu na niewykazanie realności tej ceny przez Konsorcjum Dromar, w tym w związku z lakonicznością pierwotnie złożonych wyjaśnień ceny.

W przedmiotowym postępowaniu brak jest podstaw by stwierdzić, że cena zaoferowana przez Konsorcjum Dromar jest rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia, jak również brak jest podstaw by stwierdzić, że Konsorcjum

Dromar swoimi wyjaśnieniami nie obaliło domniemania wynikającego z art. 224 ust. 5 ustawy domniemania rażąco niskiej ceny lub kosztu w stosunku do przedmiotu zamówienia. Oferta Konsorcjum Dromar nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu w stosunku do przedmiotu zamówienia i brak jest podstaw do jej odrzucenia.

Czym jest „cena rażąco niska”. Zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z 19 grudnia 2022 r. (sygn. akt XXIII Zs 144/22) cena rażąco niska jest ceną nierealistyczną, nieadekwatną do zakresu i kosztów prac składających się na dany przedmiot zamówienia, prowadzącą do wykonania zamówienia poniżej jego rzeczywistych kosztów. Rażąco zaniżona cena oferty to cena generalnie niewystępująca na rynku, na którym ceny wyznaczane są m.in. przez ogólną sytuację gospodarczą panującą w danej branży i jej otoczeniu biznesowym, postęp technologiczno-organizacyjny oraz uczciwe konkutowanie podmiotów gospodarczych (tak samo - wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach w sprawie o sygn. akt XIX Ga 3/07, wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie w sprawie o sygn. akt XII Ga 88/09, wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 1 marca 2022 r. w sprawie o sygn. akt XXIII Zs 155/21).

W przedmiotowym postępowaniu oferta Konsorcjum Dromar zawierała najniższą cenę ofertową to jest 7 535 123,76 zł brutto, natomiast oferta odwołującego była druga w kolejności opiewając na kwotę 7 733 313,90 zł. brutto- a więc realna różnica między obiema ofertami była bardzo niewielka i wynosiła jedynie około 200.000 złotych brutto (przy wartości zamówienia ustalonej na 11 404 540,33 zł brutto). Obie w/w. oferty były niższe o więcej niż 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, a więc obu ofert dotyczyły przesłanki obligatoryjne wezwania do wyjaśnień cenowych z art.224 ust. 2 pkt. 1 ustawy w zw. z art. 224 ust. 1 ustawy.

Oferta Konsorcjum Dromar, podobnie jak i oferta odwołującego nie były niższe o co najmniej 30% od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1, 5a i 10 ustawy. Pozwala to na postawienie tezy, że w postępowaniu zawyżona była wartość zamówienia- na co zwrócił uwagę w swoich wyjaśnieniach cenowych z 11.05.2026 r. Lider Konsorcjum Dromar.

Powyższe wskazuje na to, że cena zaoferowana za wykonanie przedmiotu zamówienia przez Konsorcjum Dromar nie mogła być ceną rażąco niską, gdyż nie odbiegała znacząco od cen zaoferowanych w postępowaniu przez innych wykonawców, a w szczególności przez odwołującego.

Niezasadne są zarzuty odwołującego, że Konsorcjum Dromar nie obaliło domniemania rażąco niskiej ceny lub kosztu wynikającego z art. 224 ust. 5 ustawy, a Zamawiający naruszył przepisy art. 16 pkt.1 w zw. z art. 239 ust.1 w zw. z art.226 ust. 1 pkt.8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy oraz art. 224 ustawy, gdyż zaniechał odrzucenia oferty złożonej przez Konsorcjum Dromar i wybrał tę ofertę jako najkorzystniejszą, podczas gdy podlegała ona odrzuceniu jako zawierająca rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia ze względu na niewykazanie realności tej ceny przez Konsorcjum Dromar, w tym w związku z lakonicznością pierwotnie złożonych wyjaśnień ceny.

Po pierwsze, Konsorcjum Dromar obaliło domniemanie rażąco niskiej ceny lub kosztu wynikające z art. 224 ust. 5 ustawy, poprzez złożone przez siebie wyjaśnienia cenowe z 11.05.2026 r i 15.05.2026 r. Jak już wyżej wskazałam pierwotne wezwanie zamawiającego do wyjaśnień cenowych z 05.05.2026 r. było ogólnikowe i nieindywidualizowane, co nie tylko uprawniało zamawiającego do ponownego wezwania w dniu 12.05.2026 r., ale również skutkowało tym, że Konsorcjum Dromar nie mogło ponosić negatywnych skutków złożenia pierwotnych wyjaśnień z 11.05.2026 r.

Co ważne, jak wywodziłam wyżej, cena zaoferowana przez Konsorcjum Dromar nie jest rażąco niska w znaczeniu obiektywnym i różni się jedynie nieznacznie (w stosunku do wartości przedmiotu zamówienia) od ofertowej zaproponowanej przez odwołującego.

Powołał wyrok KIO z 28 września 2023 r. (sygn. akt KIO 2656/23, KIO 2661/23), wyrok KIO z 1 września 2023 r. (sygn. akt KIO 2446/23).

Wobec powyżej przywołanej linii orzeczniczej Krajowej Izby Odwoławczej niezasadne są twierdzenia odwołującego, zawarte m.in. w pkt 12 uzasadnienia odwołania, o nieprawidłowościach w wyjaśnieniach cenowych Konsorcjum Dromar z 11.05.2026 r. – dotyczące poziomu kosztów, zysku i rezerwy. Zamawiający podkreślił, że odwołujący nie kwestionuje żadnych obliczeń, ani danych liczbowych, czy kosztów wskazanych przez Konsorcjum Dromar w wyjaśnieniach cenowych. Odwołujący nie zakwestionował od strony merytorycznej ani przyjętej stawki roboczogodziny, ani liczby roboczogodzin, ani kosztów urządzeń popartych ofertą dostawcy ani żadnych innych założeń czy kosztów przyjętych dla poszczególnych pozycji formularza cenowego,

Wyjaśnienia Konsorcjum Dromar, które zostały złożone w odpowiedzi na pierwsze wezwanie były przekonujące, spójne i logiczne oraz poparte złożonymi dowodami. Wymagały one jedynie doprecyzowania w zakresie załącznika nr 1, czego zażądał Zamawiający w wezwaniu do doprecyzowania z 12.05.2026 r.

Odnosnie zarzutów dotyczących niewykazania poziomu rentowności zamówienia – również są one nieuzasadnione na poparcie czego przytoczył wyrok KIO z 5 lutego 2024 r. sygn. akt KIO 154/24 oraz wyrok KIO z 8 listopada 2023 r. sygn. akt KIO 2816/22.

Całkowicie bezpodstawne są również poczynione w pkt. 21 uzasadnienia odwołania uwagi dotyczące nadmiernie długiego czasu na doprecyzowanie wyjaśnień cenowych dla Konsorcjum Dromar, gdyż zamawiający ma swobodę w tym

zakresie. Wskazuje na również utrwalona linia orzecznicza KIO, co potwierdza m.in. niżej przywołane orzeczenie Izby: Wyrok KIO z 18 stycznia 2024 r. sygn. akt KIO 3911/23

Odnosząc się natomiast do uwag i zarzutów, postawionych pośrednio w uzasadnieniu odwołania, dotyczących udostępnienia Konsorcjum Dromar wyjaśnień odwołującego- twierdzę, że są one bezpodstawne, a zamawiający swoim działaniem nie naruszył art. 74 ust. 2 ustawy. Wskazał wyrok KIO z 25.05.2022 r., sygn. akt. KIO 1191/22

Reasumując, w związku z ogólnikowym, pierwszym wezwaniem do wyjaśnień cenowych, wystosowanym przez zamawiającego 05.05.2026 r., Konsorcjum Dromar nie mogło ponosić negatywnych skutków złożenia w dniu 11.05.2026 r., wyjaśnień cenowych, co do zasady prawidłowych, ale w ocenie zamawiającego – wymagających uszczegółowienia w zakresie dowodu nr 1 – kalkulacji ceny oferty. W szczególności zamawiający nie był na tym etapie uprawniony do odrzucenia oferty Konsorcjum Dromar i w sposób prawidłowy wezwał ten podmiot do ponownych wyjaśnień, precyzując w treści wezwania o wyjaśnienie jakich elementów kalkulacji cenowej chodzi. Na poparcie mojej argumentacji wskazuję następujące orzeczenia:

Wyrok KIO z 30 października 2023 r. (sygn. akt KIO 3027/23)

Wyrok KIO z 16 sierpnia 2023 r. (sygn. akt KIO 2256/23)

Wyrok KIO z 20 stycznia 2023 r. (sygn. akt KIO 65/23)

Zamawiający zaznaczył, że pierwotne wyjaśnienia Konsorcjum Dromar były poparte załączonymi dowodami, w tym sposobem kalkulacji ceny ofertowej z rozbiem na branże (załącznik nr 1 do wyjaśnień lidera Konsorcjum Dromar z 11.05.2026 r.). W kolejnym wezwaniu z 12.05.2026 r. zamawiający zażądał jedynie wyjaśnień dowodu nr 1 załączonego do pierwotnych wyjaśnień Konsorcjum Dromar wskazując, że dowód ten (kalkulacja ceny oferty) zawiera jedynie ogólne koszty z podziałem na branże, a zamawiający prosił o doprecyzowanie, jakie szczegółowe koszty zawarte są w każdej z wymienionych branż z uwzględnieniem liczby pracowników przewidzianych do realizacji zamówienia, przyjętych stawek, liczby roboczogodzin, kosztów materiałów lub sprzętu, kosztów pośrednich.

Dopiero więc na etapie ponownego wezwania z 12.05.2026 r. zamawiający sprecyzował wyjaśnienia jakich kosztów oczekuje od Konsorcjum Dromar. Trudno oczekiwać, aby wykonawca ten otrzymując nieprecyzyjne pierwsze wezwanie do wyjaśnień cenowych, biorąc pod uwagę ryczałtowy charakter wynagrodzenia umownego, wykraczał poza zakres wezwania i składał bardzo szczegółowe wyjaśnienia, co do wszystkich składowych mających wpływ na cenę lub koszt oferty.

Powołał wyrok KIO z 28 września 2023 r. (sygn. akt KIO 2656/23, KIO 2661/23).

W przedmiotowym postępowaniu w pierwotnych wyjaśnieniach z 11.05.2026 r. konsorcjum Dromar opisało okoliczności zaoferowania korzystnej ceny i załączyło dowody, w tym kalkulację ceny oferty z rozbiem na branże. Zamawiający- działając w granicach przepisów ustawy i utrwalonej linii orzeczniczej uznał, że należy wezwać Konsorcjum Dromar do uszczegółowienia złożonej uprzednio kalkulacji oceny oferty i to uczynił. W efekcie Konsorcjum Dromar, złożonymi przez siebie wyjaśnieniami z 11.05.2026 r. i z 15.05.2026 r., skutecznie obaliło domniemanie rażąco niskiej ceny lub kosztu wynikające z art. 224 ust. 5 ustawy. Poza tym, cena zaoferowana przez Konsorcjum Dromar nie była w sposób obiektywny ceną rażąco niską, gdyż nie odbiegała znacząco od cen zaoferowanych w postępowaniu przez innych wykonawców – w tym przez odwołującego, którego oferta była o jedyne 200.000. złotych wyższa.

W świetle powyższych okoliczności należy uznać, że czynność wyboru oferty Konsorcjum Dromar jako najkorzystniejszej, poprzedzona badaniem i oceną ofert, w tym postępowaniem wyjaśniającym w zakresie rażąco niskiej ceny, została przez zamawiającego podjęta zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z 11.09.2019 r. – Prawo zamówień publicznych, a zamawiający nie był, uprawniony do podjęcia czynności w postaci odrzucenia oferty Konsorcjum Dromar ze względu, iż Konsorcjum Dromar skutecznie obaliło domniemanie rażąco niskiej ceny lub kosztu wynikające z art. 224 ust. 5 ustawy. Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt.8 ustawy zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia. Natomiast zgodnie z art. 224 ust. 6 ustawy odrzuceniu jako oferta z rażąco niską ceną lub kosztem, podlega oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu. W przedmiotowym postępowaniu zamawiający nie miał podstaw prawnych do zastosowania w/w. przepisów i odrzucenia oferty Konsorcjum Dromar, co wykazałam powyżej. W związku z powyższym zamawiający nie naruszył również przepisów art. 239 ust.1, gdyż wybrał najkorzystniejszą ofertę na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w dokumentach zamówienia i art. 16 ustawy, gdyż przygotował i przeprowadził postępowanie w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie podmiotów.

Stan faktyczny:

Na podstawie dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia oraz dowodów przedstawionych przez strony i uczestnika KIO ustaliła, co następuje:

Zamawiający opracował Zbiorcze zestawienie kosztów zadania:

branża drogowa 3 181 111,52

przepust 1 574 036,23
branża mostowa 2 296 213,77
kanalizacja deszczowa 1 686 729,88
branża elektryczna 227 003,02
branża sanitarna-gaz 306 889, 59
razem netto 9 721 984,01
VAT 2 132 556,32
brutto 11 404 540, 33

W SWZ zamawiający ujął następujące wymagania:

III. Opis przedmiotu zamówienia

1. Przedmiot zamówienia stanowi wykonanie robót budowlanych polegających na:

„Rozbudowa drogi powiatowej nr 0692T - ul. Zamkowa w Ćmielowie od km 0+158 do km 0+634 wraz z rozbiórką istniejącego mostu w km 0+634 i budową nowego obiektu inżynierskiego”

2. Szczegółowy opis i zakres przedmiotu zamówienia znajduje się w następujących dokumentach, które stanowią integralną część SWZ, z uwzględnieniem najszerszego zakresu robót ujętego w którymkolwiek z tych dokumentów:

- 1) Projekty budowlane - stanowiące Załączniki od Nr 5.1 do 5.6 do SWZ,
- 2) Projekty wykonawcze - stanowiące załączniki od Nr 6.1 do 6.9 do SWZ,
- 3) Opinia geotechniczna - stanowiąca Załącznik Nr 7 do SWZ,
- 4) Dokumentacja geologiczno - inżynierska - stanowiąca Załącznik Nr 8 do SWZ,
- 5) Szczegółowe specyfikacje techniczne - stanowiące Załączniki od Nr 9.1 do 9.6 do SWZ,
- 6) Decyzja ZRID - stanowiąca Załącznik Nr 10 do SWZ,
- 7) Projekt stałej organizacji ruchu - stanowiący Załącznik Nr 11 do SWZ,
- 8) Przedmiary robót - stanowiące Załączniki od Nr 12.1 do 12.7 do SWZ.

Wykonawca na etapie przygotowywania oferty i wyceny robót stanowiących przedmiot zamówienia powinien zapoznać się z dokumentami załączonymi do niniejszej SWZ. W razie wątpliwości Wykonawca przed złożeniem oferty powinien zwrócić się do Zamawiającego z prośbą o wyjaśnienia.

Brak zastrzeżeń ze strony Wykonawcy będzie traktowany jako akceptacja dokumentacji opisującej przedmiot zamówienia i jednocześnie stanowiącej podstawę wyceny robót.

Zamawiający informuje Wykonawców, że do zakresu zamówienia należy przyjąć stabilizację pasa drogowego. Stabilizacji podlega pas drogowy z obu stron drogi na całym odcinku rozbudowy. Utrwaleniu podlegają wszystkie punkty załamania pasa drogowego oraz dodatkowo punkty na odcinkach linii prostej granicy w odległości nie większej niż 100 m. Utrwalenia granicy pasa drogowego, należy wykonać przy pomocy słupków betonowych, a jeśli zdarzyłoby się, że działka nie drogowa wchodzi w jezdnię - trzpieniami stalowymi. Utrwalenie granic w terenie powinno zostać poprzedzone pisemnym uzgodnieniem z Zamawiającym projektu stabilizacji punktów granicznych pasa drogowego.

Wszystkie elementy ujęte w przedmiarze robót, a nie ujęte w projekcie budowlanym, wykonawczym oraz specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, lub ujęte w projekcie budowlanym, wykonawczym, oraz specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, a nie ujęte w przedmiarze robót - winny być traktowane tak jakby były ujęte w każdym z wymienionych dokumentów.

6. Ze względu na przyjętą zasadę rozliczenia ryczałtowego (opis w dalszej części SWZ), dokumentem wiodącym w kwestii określenia zakresu inwestycji jest dokumentacja projektowa z uwzględnieniem najszerszego zakresu robót ujętych w dokumentach wymienionych w Rozdziale III ust. 2 niniejszej SWZ.

7. Jeżeli w dokumentacji projektowej załączonej do niniejszej SWZ wskazano znak towarowy, patent lub pochodzenie, źródło lub szczególny proces, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego Wykonawcę, o których mowa w art. 99 ust. 5 pzp, należy przyjąć, że wskazaniu takiemu towarzyszy wyraz „lub równoważny”. Zamawiający dopuszcza oferowanie materiałów lub rozwiązań równoważnych pod warunkiem, że zagwarantują one prawidłową realizację robót oraz zapewnią uzyskanie parametrów technicznych nie gorszych od założonych w dokumentacji projektowej będącej załącznikiem do niniejszej SWZ (w dokumentacji projektowej wskazano parametry, które stanowią kryteria oceny równoważności).

8. W każdym przypadku użycia w opisie przedmiotu zamówienia norm, ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych, o których mowa w art. 101 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 ustawy pzp, Wykonawca powinien przyjąć, że odniesieniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważne”.

9. W ramach zamówienia Wykonawca zobowiązany jest również do:

- 1) dokonania napraw wszelkich zniszczeń powstałych w trakcie realizacji robót na własny koszt, swoim staraniem i w ramach niniejszego zamówienia,
- 2) na żądanie zamawiającego dokonywania bezpłatnego przeglądu gwarancyjnego 1 raz w roku (w okresie objętym

gwarancją/rękojmią),

3) prowadzenia obsługi geodezyjnej (wytyczenie oraz inwentaryzacja geodezyjna powykonawcza w min. 3 egzemplarzach). Dokumentacja geodezyjno- kartograficzna sporządzona w wyniku geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej musi zawierać dane umożliwiające wniesienie zmian na mapę zasadniczą, do ewidencji gruntów i budynków (wykaz zmian gruntowych),

4) przeniesienia oraz odtworzenia punktów osnowy geodezyjnej,

5) prowadzenia robót zgodnie z wydanymi warunkami, uzgodnieniami i opiniami, w tym również opinią ZUD.

10. Uwzględnienie wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych – zgodnie z dokumentacją projektową.

11. Zamawiający dopuszcza możliwość wystąpienia w trakcie realizacji przedmiotu zamówienia robót zamiennych oraz robót dodatkowych w stosunku do przewidywanych dokumentacją projektową w sytuacji, gdy wykonanie tych robót będzie niezbędne do prawidłowego, tj. zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami.

12. Uwaga: Wykonawca dokona geodezyjnego wytyczenia obiektu w terenie, bieżącej kontroli geodezyjnej podczas prowadzenia robót i zobowiązany jest do sporządzenia powykonawczej

inwentaryzacji geodezyjnej (3 egz.) przez upoważnioną jednostkę geodezyjną. Dokumentacja geodezyjno - kartograficzna sporządzona w wyniku geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej musi zawierać dane umożliwiające wniesienie zmian na mapę zasadniczą.

17. Wymagania stawiane Wykonawcy:

1) Wykonawca jest odpowiedzialny za jakość, zgodność z warunkami technicznymi i jakościowymi opisanymi dla przedmiotu zamówienia.

2) Wymagana jest należyta staranność przy realizacji zobowiązań umowy.

3) Ustalenia i decyzje dotyczące wykonywania zamówienia uzgadniane będą przez Zamawiającego z ustanowionym przedstawicielem Wykonawcy.

4) Określenie przez Wykonawcę telefonów kontaktowych i numerów fax. oraz innych ustaleń niezbędnych dla sprawnego i terminowego wykonania zamówienia.

5) Zamawiający nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez Wykonawcę podczas wykonywania przedmiotu zamówienia.

18. Wymagania dot. gwarancji: minimalny okres gwarancji (wyrażony w liczbie miesięcy) – 36, maksymalny okres gwarancji (wyrażony w liczbie miesięcy) – 60.

19. Uwaga! Udzielając gwarancji wykonawca zapewnia bezpłatne czynności przeglądów gwarancyjnych w okresie udzielonej gwarancji na cały przedmiot zamówienia, więc powinien ten koszt uwzględnić w wynagrodzeniu. Przeglądy gwarancyjne będą odbywać się na wniosek Zamawiającego, w przypadku stwierdzenia wad lub usterek objętych gwarancją, po uprzednim poinformowaniu Wykonawcy o terminie (pisemnie, w tym drogą elektroniczną).

XVII. Opis sposobu obliczenia ceny oferty

1. Wykonawca podaje cenę za realizację przedmiotu zamówienia zgodnie ze wzorem Formularza Ofertowego, stanowiącego Załącznik Nr 1 do SWZ.

2. Ustala się wynagrodzenie ryczałtowe, o którym mowa w art. 632 §1 Kodeksu Cywilnego za wykonanie przedmiotu zamówienia ustalone w oparciu o dokumentację projektową i opis przedmiotu zamówienia, zgodnie z Rozdziałem III SWZ.

3. Przyjmuje się, że za prawidłowo wyliczoną cenę ryczałtową za cały przedmiot zamówienia odpowiada Wykonawca, bez względu na sposób jej obliczenia.

4. Z uwagi na fakt, że wynagrodzenie Wykonawcy będzie miało charakter ryczałtowy, Wykonawca przy wycenie oferty powinien opierać się na najszerszym zakresie wskazanym w dokumentacji projektowej załączonej do niniejszej SWZ.

5. Cena ofertowa brutto musi uwzględniać wszystkie koszty związane z realizacją przedmiotu zamówienia zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia oraz projektowanymi postanowieniami umowy określonymi w niniejszej SWZ.

6. Cena podana na Formularzu Ofertowym jest ceną ostateczną, niepodlegającą negocjacji i wyczerpującą wszelkie należności Wykonawcy wobec Zamawiającego związane z realizacją przedmiotu zamówienia.

7. Cena oferty powinna być wyrażona w złotych polskich (PLN) z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

8. Zamawiający nie przewiduje rozliczeń w walucie obcej.

9. Wyliczona cena oferty brutto będzie służyć do porównania złożonych ofert i do rozliczenia w trakcie realizacji zamówienia.

XIX. Informacja o formalnościach, jakie powinny zostać dopełnione po wyborze oferty w celu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego

Wykonawca, którego oferta zostanie wybrana do realizacji zamówienia po otrzymaniu zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, a przed podpisaniem umowy, zobowiązany będzie do przedłożenia kosztorysu ofertowego oraz

harmonogramu rzeczowo -finansowego. Harmonogram rzeczowo-finansowy obejmuje realizację umowy w 3 etapach.

Kosztorys ofertowy (kalkulacja uproszczona) należy sporządzić na podstawie dokumentacji projektowej załączonej do niniejszej SWZ.

Przedmiary robót - stanowiące Załączniki Nr 12.1 do 12.7 do SWZ, stanowią jedynie materiał pomocniczy do wyliczenia ceny oferty. Wykonawca zobowiązany jest dokonać wyceny uwzględniając przede wszystkim projekt budowlany i wykonawczy, szczegółową specyfikację techniczną oraz opis przedmiotu zamówienia zawarty w Rozdziale III niniejszej SWZ, z uwzględnieniem najszerszego zakresu robót ujętego w którymkolwiek z tych dokumentów, z wykorzystaniem własnej wiedzy i doświadczenia w realizacji robót.

Złożenie kosztorysu ofertowego przed podpisaniem umowy nie wpływa na określony w SWZ rodzaj wynagrodzenia, które ma formę ryczałtu. Kosztorys ofertowy będzie podstawą do sporządzenia harmonogramu rzeczowo-finansowego i wyceny ewentualnych robót dodatkowych.

Przedmiot umowy realizowany będzie zgodnie z zatwierdzonym przez Zamawiającego harmonogramem rzeczowo – finansowym, który zostanie przedłożony Zamawiającemu przed podpisaniem umowy. W harmonogramie będą uszczegółowione etapy realizacji przedmiotu umowy oraz terminy rozpoczęcia zakończenia tych etapów z uwzględnieniem płatności określonych w umowie.

27 kwietnia 2026 r. zamawiający poinformował, że zamierza przeznaczyć kwotę w wysokości do: 11 404 540,33 zł brutto.

W dniu otwarcia ofert oferty złożyli:

1. SALTOR Sp. z o.o., Al. IX Wieków Kielc 8/14, 25-516 Kielce 7 733 313,90 zł
2. SARINŻ sp. z o.o., ul. Cyprysova 47, 02-265 Warszawa 9 460 998,52 zł
3. DETAL MOSTY P.W., K.G. s.c., Biertowice, ul. Królewska 277, 32-440 Sułkowice 8 886 750,00 zł
4. TRAKT S.A., Szczukowskie Góry 1, 26-065 Piekoszów 7 772 935,87 zł
5. F.H.U. „KOWEX” P.C., Łomno 1G, 27-225 Pawłów 9 620 226,11 zł
6. Nowak-Mosty Sp. z o.o., ul. K. Srokowskiego 27, 41-300 Dąbrowa Górnicza 9 499 634,66 zł
7. Konsorcjum firm: DROMAR R.L. B. s.c. – lider i Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowe KAWECKI s.c. L.K., J.Ł. Ćmińsk, ul. Kobylaki 26, 26-085 Miedziana Góra – partner 7 535 123,76 zł
8. Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich „Fart” Sp. z o.o., ul. Ściegiennego 268a, 25-116 Kielce 8 495 799,81 zł
9. STRABAG Sp. z o.o., ul. Parzniewska 10, 05-800 Pruszków 8 808 747,64 zł
10. Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Roadstar Sp. z o.o., ul. Bugaj 32, 27-200 Starachowice 8 855 287,34 zł
11. Primost Południe Spółka z o.o., ul. Odkrywkowa 91, 42-504 Będzin 9 560 000,00 zł
12. Przedsiębiorstwo Budownictwa Komunikacyjnego „MOSTKOL” Sp. z o.o., Moskorzew 75B, 29-130 Moskorzew 9 174 227,17 zł
13. Miejskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o., ul. Żeromskiego 23, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski 8 598 023,49 zł

5 maja 2026 r. zamawiający skierował wezwania do wykonawców: odwołującego, przystępującego i TRAKT o tej samej treści:

W związku z faktem, że zaoferowana cena Państwa oferty jest niższa o więcej niż 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w art. 224 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych wraz z załączeniem dowodów potwierdzających, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny. Wyjaśnienia, o których mowa wyżej, mogą dotyczyć w szczególności:

1) zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług lub metody budowy;

2) wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych;

3) oryginalności dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych przez wykonawcę;

4) zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 oraz z 2023 r. poz. 1667) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;

5) zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;

6) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;

7) zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska;

8) wypełniania obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy. Obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny spoczywa na Wykonawcy. Prosimy o niezwłoczne wyjaśnienia w tej

sprawie.

Zamawiający odrzuci ofertę wykonawcy, który nie złoży wyjaśnień lub jeżeli dokonana ocena wyjaśnień wraz z dostarczonymi dowodami potwierdzi, że oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp.”

11 maja 2026 r. Lider przystępującego złożył wyjaśnienia o treści:

„Cena ofertowa została obliczona w oparciu o Specyfikację warunków zamówienia wraz ze wszystkimi wyjaśnieniami udzielonymi przez Zamawiającego w toku postępowania oraz dokumentację projektową udostępnioną przez Zamawiającego przy zachowaniu aktualnych stawek rynkowych i bieżących kosztów robót. Zapoznałem się ze wszystkimi dokumentami udostępnionymi przez Zamawiającego w ramach postępowania przetargowego. Mam pełną świadomość ryczałtowego charakteru robót co wiąże się z jego niezmiennością oraz ratalnych płatności wynikających z §13 ust. 5 wzoru umowy.

Na tle innych ofert złożonych przez konkurencyjne Firmy w przedmiotowym postępowaniu tj. drugiej w kolejności oferty Firmy SALTOR na kwotę 7 733 313,90 zł oraz trzeciej oferty Firmy TRAKT na kwotę 7 772 935,87 można dokonać obliczeń z których wynika, że oferta Naszego konsorcjum jest tylko o 3 % niższa od drugiej i trzeciej oferty.

Przy analizie wszystkich ofert można zauważyć, że średnia z ofert wygląda następująco:

Lp.Nazwa Wykonawcy	Cena oferty brutto	% średniej
wartości wszystkich ofert		
1.SALTOR Sp. z o.o., Al. IX Wieków Kielc 8/14, 25-516 Kielce	7 733 313,90 zł	88,19%
2.SARINŻ sp. z o.o., ul. Cyprysowa 47, 02-265 Warszawa	9 460 998,52 zł	107,89%
3.DETAL MOSTY P.W., K.G. s.c., 8 886 750,00 zł Biertowice, ul. Królewska 277, 32-440 Sułkowice	101,34%	
4.TRAKT S.A., Szczukowskie Góry 1, 26-065 Piekoszów	7 772 935,87 zł	88,64%
5.F.H.U. „KOWEX” P.C., Łomno 1G, 27-225	9 620 226,11 zł	109,70% Pawłów
6.Nowak-Mosty Sp. z o.o., ul. K. Srokowskiego 27, 41-	9 499 634,66 zł	108,33% 300 Dabrowa Górnicza
7.Konsorcjum firm: DROMAR R.L. B. s.c. – lider i Usługowe KAWECKI s.c. L.K., J.K., Ćmińsk, ul. Kobyłaki 26, 26-085 Miedziana Góra - partner	7 535 123,76 zł	85,93% Przedsiębiorstwo Produkcyjno
8.Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych „Fart” Sp. z 25-116 Kielce	8 495 799,81 zł	96,88% o.o., ul. Ściegiennego 268a,
9.STRABAG Sp. z o.o., ul. Parzniewska 10, 05-800 Pruszków	8 808 747,64 zł	100,45%
10.Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Roadstar Sp. z o.o., Starachowice	8 855 287,34 zł	100,98% ul. Bugaj 32, 27-200
11.Primost Południe Spółka z o.o., ul. Odkrywkowa 91, 42-	9 560 000,00 zł	109,02% 504 Będzin
12.Przedsiębiorstwo Budownictwa Komunikacyjnego „MOSTKOL” Sp. z o.o., Moskorzew 75B, 29-130 Moskorzew	9 174 227,17 zł	104,62%
13.Miejskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o., 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski	8 598 023,49 zł	98,05% ul. Żeromskiego 23,
Średnia wartość ze wszystkich ofert	8 769 312,94 zł	

Natomiast oferta Naszego Konsorcjum odbiega tylko o około 14 % od średniej z wszystkich ofert. Pozwala to na stwierdzenie, że oferta Konsorcjum Firm DROMAR R. L. B. i PPU KAWECKI nie jest rażąco niska.

Przy porównaniu wszystkich złożonych ofert do wartości kwoty przeznaczonej na sfinansowanie zamówienia można wnioskować, że kwota budżetu prawdopodobnie została oszacowana na podstawie wcześniej obowiązujących cen, być może z poprzednich lat i stąd różnica między cenami oferentów, a kwotą wskazaną przez Zamawiającego. Obecnie obserwuje się trend w spadku cen robót ze względu na niższą podaż na rynku, w odniesieniu do lat ubiegłych.

Kwota wskazana przez Nasze konsorcjum, czyli 7 535 123,76 zł jest realna. Jako dowody załączam do wyjaśnień dokładny sposób kalkulacji ceny ofertowej załącznik nr 1, stanowiący tajemnicę przedsiębiorstwa. Oferent w toku przygotowania kalkulacji opierał się na własnym doświadczeniu i ponad 30 letniej działalności na lokalnym rynku budowlanym, jak również na licznych ofertach od dostawców materiałów. Fakt ten jak później postaram się wykazać ma istotny wpływ na przyjęte ceny w ofercie i w konsekwencji na sumaryczną wartość robót. Poniższe wyjaśnienia będą dotyczyć zakresu robót który ma realizować Lider Konsorcjum, zaś Partner Konsorcjum Firma PPU Kaweckie złoży własne wyjaśnienia dotyczące w przeważającym stopniu branży mostowej.

Przestrzegam wszelkich obowiązków wynikających zarówno z prawa pracy, zabezpieczenia społecznego, jak i ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Koszty pracy użyte w wycenie są wyższe niż minimalne wynagrodzenie ustalone

na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679 z późn. Zmianami). Firma DROMAR zapewnia swoim pracownikom wszelkie świadczenia zgodnie z obowiązującym prawem. Na dowód przedstawiam w Załączniku nr 2 jedną z ostatnich list płac pracowników. Ze względu na wrażliwy charakter dokumentu, dane personalne w szczególności nazwiska zostały ukryte. Dokument objęty tajemnicą przedsiębiorstwa. Oplacamy także wszystkie wymagane prawem podatki i ubezpieczenia na dowód przedstawiam zaświadczenia z Urzędu Skarbowego oraz Zakładu ubezpieczeń społecznych o niezaleganiu w opłacaniu składek i podatków Załącznik nr 3.1 i 3.2.

Zarówno Lider jak i Partner Konsorcjum realizują roboty budowlane w sposób należyty, zgodnie z dokumentacją projektową, dobrymi praktykami, szeroką wiedzą techniczną, przepisami, normami i z należytą starannością. Posiadamy wspólnie ogromne doświadczenie w realizacji podobnych robót w dotychczasowej historii obu Firm. Jako dowód na potwierdzenie tych słów w załączeniu przedstawiam referencje na kilka wybranych dużych kontraktów w tym również dla Zamawiającego. Załączniki nr 4.1-4.3

Firma DROMAR na lokalnym rynku działa od ponad 30 lat, co przekłada się na ugruntowaną pozycję w handlu materiałami budowlanymi. Oferent posiada liczne rabaty cenowe na materiały budowlane (np. Kruszywa łamane, galanteria betonowa, artykuły instalacyjne). Na dowód przedstawiam w załączeniu oferty cenowe na niektóre materiały budowlane. W załączeniu przedstawiam oferty cenowe na galanterię betonową, kruszywa (dla klientów hurtowych cena zakupu mieszanki 0-31,5 jest niższa o 3,0 zł netto/tona), mieszanki betonowe. W kolejnym załączniku oferty cenowe na artykuły sanitarne studnie kanalizacji deszczowej, materiały elektryczne itp. Oferty zebrano w załączniku nr 5, stanowiącym tajemnicę przedsiębiorstwa. Przestrzegamy wszelkich warunków ochrony środowiska i posiadamy numer BDO: 000185755

Informacje zawarte w załącznikach do wyjaśnień nr 1, 2, 5, 7, 8 a także 10 stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa (Art. 18 ust. 3 Ustawy Pzp z dn. 11.09.2019 r.) i w związku z tym nie mogą być udostępniane osobom trzecim. Przedmiotowe informacje dotyczą sposobu kalkulacji cen m.in. w oparciu o oferty dostawców czy wynagrodzenia pracowników firmy, a co za tym idzie dotyczą one kwestii ekonomiczno-finansowych posiadających wartość gospodarczą. Wskazane oferty dostawców stanowią „know-how” wykonawcy, która jest objęta tajemnicą handlową dostępną tylko ograniczonej liczbie osób w przedsiębiorstwie i zostały wypracowane w drodze wieloletniej współpracy z dostawcami. Informacje te nie są upublicznione, a nasza spółka wprowadziła stosowne procedury wewnętrzne w celu zachowania ich w poufności i nie można ich pozyskać z ogólnodostępnych źródeł. Osoby uczestniczące w negocjacjach otrzymują ustnie niezbędne informacje i są zobowiązane do zachowania pełnej poufności informacji dotyczących oferty jak i sposobu jej kalkulacji. Ujawnienie tych danych innym podmiotom mogłoby narazić moją firmę na szkodę, a także negatywnie wpłynąć na pozycję konkurencyjną na rynku, a przecież udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego nie powinien wywoływać takich skutków. Zatem spełnione są przesłanki uznania ich za tajemnicę przedsiębiorstwa, wynikające z art. 11 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Wspólnik Firmy DROMAR jest współwłaścicielem Kopalni Piasku w miejscowości Borownia (NIP: 6612369952) zajmującej się wydobywaniem kruszywa i oddalonej o 7 km od miejsca robót. Na dowód załączam wypis z CEIDG oraz koncesję wydobywania kruszywa - [załącznik nr 6.1, 6.2].

Oferent posiada bogaty park maszyn i flotę transportową. Na wyposażeniu Oferenta koparki obrotowe, koparko ładowarki, ciągniki siodłowe, inne samochody transportowe, liczny sprzęt lekki, maszyna do układania kostki brukowej, rozkładarka mas bitumicznych, walce drogowe. Czynniki te eliminuje do zera koszty związane z wynajmem sprzętu. Firma DROMAR dysponuje także własnym mobilnym węzłem betoniarskim. Sami produkujemy betony towarowe. Na dowód przedstawiam zestawienie ewidencji środków trwałych oferenta - załącznik nr 7, stanowiący tajemnicę przedsiębiorstwa. oraz faktury zakupu cementu. [załącznik nr 8, stanowiący tajemnicę przedsiębiorstwa]

Firma DROMAR realizuje roboty dysponując wykwalifikowaną kadrą pracowniczą, Właściciel Firmy posiada uprawnienia budowlane do kierowania robotami w specjalności inżynierskiej drogowej i jednocześnie może pełnić funkcję kierownika budowy. Dzięki temu nie ma potrzeby zatrudniania na to stanowisko dodatkowej osoby. Na dowód dołączam decyzję o nadaniu uprawnień i aktualne zaświadczenie z Izby – załączniki nr 9.1 i 9.2

Zgromadzone na kontach środki finansowe własne pozwalają na bieżące finansowanie kontraktu bez konieczności zaciągania kredytu czy pożyczki co znacząco ogranicza koszty robót – [załącznik nr 10, stanowiący tajemnicę przedsiębiorstwa]

Jak pokazano przy uwzględnieniu powyższych czynników, cena za całość robót może odbiegać znacząco od tej założonej w budżecie. Moim zdaniem zaproponowana cena za całość zadania jest realna. Proszę zatem o oddalenie podejrzeń o rażąco niską cenę.”

Załączniki:

Załącznik nr 1. Sposób kalkulacji ceny ofertowej [Tajemnica przedsiębiorstwa]

1. Branża drogowa 1 753 627,60

2. Kanalizacja deszczowa 696 160,68
3. Konstrukcja 937 038,76
4. Elektryczna 156 673,74
5. Rozbiórka mostu 110 300,00
6. Budowa mostu 2 165 764,25
7. Gazowa 75 028,10
8. Roboty drogowe zgodnie z zał nr 69 231 523,75

Razem netto 6 126 116,88

VAT 23% 1 409 006,88

Razem brutto 7 535 123,76

Załącznik nr 2 Lista płac [Tajemnica przedsiębiorstwa] nr 2026/01/1 z 10 lutego 2026 r. wskazująca na zatrudnienie 14 pracowników z wynagrodzeniem netto od 3 5353,65 do 5000 zł netto z rozbiorem na naliczenia, podatki, zasiłki i ZUS płatnik

Załącznik nr 3.1 i 3.2 Zaświadczenia z USK i ZUS potwierdzające brak zaległości w podatkach i składkach

Załącznik nr 4 Referencje 3 szt. od zamawiającego z listopada 2025 r., Gminy Ożarów z 12 lutego 2025 r., Gminy Knurów z 13 marca 2026 r. wszystkie dotyczące należytego wykonania przebudowy dróg, w tym referencja od zamawiającego potwierdzająca także wykonanie obiektu mostowego

Załącznik nr 5 Oferta materiałów i robót [Tajemnica przedsiębiorstwa] 9 sztuk:

- oferta OH Georyt z 30.03.2026 na piasek, grys, mieszankę, kliniec, tłuczeń, dolomitowe, kamień i mieszankę hydrotechniczną, piasek płukany, piasek pozagatunkowy, grys i kruszywo z recyclinu
- oferta Kopalni Dolomitu SA z 2.01.2026 na kruszywo,
- oferta P.B.H. „INŻBUD” Sp. z o.o. z 24.04.2026 r. na kielichowe rury żebrowe WIPRO, uszczelki i przepusty
- oferta Firmy Gorgiel z 23.04.2026 r. na rury kanalizacyjne, rury PEHD, studnie, studzienki i transport
- oferta Budromost - Starachowice na wykonanie poz.3.2, 3.2.1, 3.2.2, 3.3. 3.5, 3.5.1 4. 4.1, 4.1.1., 4.1.2 w ramach branży drogowej
- oferta Hydrogaz z 27 kwietnia 2026 r. na przebudowę sieci gazowej
- oferta Geo-Tom zawierająca wycenę obsługi geodezyjnej
- oferta PBI Beton z 10.04.2026 na mieszanki betonowe i grunty stabilizowane,
- oferta Asaj sp. z o.o. z 27 kwietnia 2025 r. na asortyment dla branży elektrycznej

Załącznik nr 6.1 6.2 CEIDG Borownia oraz Koncesja Kopalni kruszyw - z której wynika przeniesienie koncesji na wydobycie piasków i wapieni ze złoża Borownia I

Załącznik nr 7 ewidencja środków trwałych [Tajemnica przedsiębiorstwa]

Załącznik nr 8 Faktura zakupu cementu [Tajemnica przedsiębiorstwa] od firmy PUH Wieczorek Grzegorz na cement II BV LUZ

Załącznik nr 9.1 i 9.2 Izba kierownika budowy R.B. do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w branży konstrukcyjno-budowlanej wraz z zaświadczeniem z Izby inżynierów Budownictwa

Załącznik nr 10 Zaświadczenie z banku [Tajemnica przedsiębiorstwa] o wysokości środków na koncie lidera na 12.04.2026

11 maja 2026 r. Partner przystępującego złożył wyjaśnienia o treści:

„Cena oferty wykonawcy na roboty inżynierskie w kwocie 3 912 515,62 zł brutto (na oba obiekty mostowe) stanowi bilans sprzyjających i dostępnych Wykonawcy warunków wykonania niniejszego zamówienia polegających na:

1. Wykonawca posiada własny sprzęt i urządzenia do realizacji przedmiotu zamówienia to jest : koparka kołowa, koparko ładowarki , frezarka do asfaltu ,samochody ciężarowe z HDS, kompresory z zestawami młotów wyburzeniowych, młoty wyburzeniowe montowane na koparkach, zalewarka do asfaltu, zagęszczarki o różnej wadze, komplety szalunków systemowych i rusztowań ALTRAD MOSTOSTAL z oprzyrządowaniem , urządzenia do piaskowania betonu i stali , kompletny zestaw klatek wraz z dźwigarami i zestawem słowników hydraulicznych służących do podnoszenia konstrukcji mostu, torkretnice do natrysku betonu, hydromłot mocowany na koparce do pograżania grodzic stalowych oraz wiele innego sprzętu co skutkuje niższymi kosztami oraz brakiem konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z wynajmem sprzętu.

W załączeniu przedstawiamy wykaz posiadanego sprzętu, który ma być wykorzystany do realizacji tego zadania.

2. Firma nasza posiada laboratorium zakładowe i wykonuje podstawowe badania tj. badania wytrzymałości betonu, nasiąkliwości betonu, badanie na odrywanie pull-off, badanie grubości powłok malarskich, badanie zagęszczenia gruntu płytą dynamiczną. Wykaz sprzętu laboratoryjnego przedstawiamy w załączeniu.

3. Wykonawca posiada wykwalifikowaną kadrę techniczną oraz pracowniczą gwarantującą szybką i fachową realizację w/w zadania, co w ten sposób zmniejsza koszty pracy.

4. Ponadto, Firma nasza działa na rynku lokalnym i zatrudnia miejscowych pracowników co zmniejsza koszty dojazdu i delegacji.

5. Posiada w chwili składania oferty ok. 30% zmagazynowanych zapasów materiałowych to jest:

- stal zbrojeniowa, papa termozgrzewalna,
- zestaw grodziec stalowych,
- deski kantówki, kruszywo drogowe 0/3l, 5, 0/63
- zaprawy PCC do naprawy konstrukcji betonowej
- farby do ochrony betonu i stali, żywicę na chodniki
- masa zalewowa bitumiczna
- krawężniki granitowe
- taśma bitumiczna przykrawężnikowa
- masa plastyczna Sikaflex niezbędnych do realizacji przedmiotu zamówienia, co skutkuje oszczędnościami przy wykonywaniu przedmiotowego zamówienia.

6. Korzysta z atrakcyjnych rabatów (często nawet 40%) na zakup materiałów i sprzętu. Wykonawca działając w znaczącej współpracy z bezpośrednimi producentami m.in.: chemii budowlanej, dylatacji modułowych, nawierzchni bitumicznych i wielu innych posiadających aktualne rabaty i upusty cenowe na zakup stali, betonu, kruszyw drogowych budowlanych, chemii budowlanej i elementów wyposażenia mostu: krawężników, balustrad, papy zgrzewalnej.

Powyższe, skutkuje możliwością zaoferowania przez wykonawcę konkurencyjnych cen za wykonanie zamówienia.

W załączeniu oferty na materiały i wykonanie prac na w.w. zadaniu.

7. Koszty pracy - do kalkulacji cen przyjęta została stawka roboczogodziny na poziomie 31,40 zł, co pozostaje w zgodzie z ustawą Dz.U z 2018 r. poz. 1794 o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, a także ustawą o ubezpieczeniach społecznych i kodeksem pracy. Wszyscy pracownicy zarabiają powyżej minimalnego wynagrodzenia.

Roboty prowadzone będą w niewielkiej odległości od siedziby firmy. Obniża to koszt dojazdu i likwiduje koszty delegacji i noclegów.

Dysponując kadrą pracowniczą mającą doświadczenie w wykonywaniu prac takich jak w zamówieniu zredukujemy czas jaki będzie potrzebny na wykonanie zadania co również przyczyni się do obniżenia kosztów.

Jesteśmy przygotowani do opracowania i uzgodnienia tymczasowej organizacji ruchu na czas remontu. Posiadamy zestawy kompletnych nowych znaków drogowych, dlatego też koszty organizacji nie są duże.

Firma nasza w ciągu kilkudziesięcioletniej działalności wykonała wiele podobnych zadań dla różnych Inwestorów na drogach krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych na terenie centralnej i południowej Polski.

Na potwierdzenie dołączamy kilka referencji.

Jednocześnie oświadczamy, iż w cenie oferty zostało uwzględnione wykonanie wszystkich wymogów wyszczególnionych w Specyfikacji Warunków Zamówienia wraz z odpowiedziami Zamawiającego na zadane pytania, Specyfikacji Technicznych Wykonania Robót oraz Projekcie Budowlanym i Wykonawczym. Mamy też świadomość ryczałtowego charakteru wynagrodzenia, zgodnie z rozdz. III ust. 5 i 6 Specyfikacji Warunków Zamówienia.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia oraz zaprezentowane argumenty należy stwierdzić, że brak jest podstaw do uznania, że oferta złożona przez Wykonawcę w niniejszym postępowaniu zawiera rażąco niską cenę."

Załączniki

- uprawnienia budowlane J.K. do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w branży mostowej wraz z zaświadczeniem właściwej Izby
- referencje: z Gminy Stąporków z 19.01.2024, Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich z 21 stycznia 2021, Zarządu Dróg Powiatowych z Tomaszowie Mazowieckim z 06.03.2023 r. dotyczące obiektów mostowych i dróg
- zestawienie ofert na materiały i usługi dotyczące zadania – tajemnica przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 18 ust. 3 pzp w zw. z art. 11 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji
- oferta Arssleff z 10.04.2026 na posadowienie mostu na Ćmielówce w technologii pali prefabrykowanych
- oferta Freyssinet Polska na urządzenia dylatacyjne i łożyska,
- oferta Comfirma sp. z o.o. z 24.04.2026 na beton towarowy, transport, dojazd pompy, pompowanie betonu,
- oferta Arcelomittel O/Kielce na HEB 700 metalizację natryskową
- oferta Sytec z 24.04.2026 na gzyms mostowy z transportem,
- oferta Viacon z 9.04.2026 r. na naziom z wyciągiem i zabezpieczeniem
- wykaz sprzętu budowlanego
- wykaz sprzętu laboratoryjnego
- deklaracja DRA z marca 2026 r., z której wynika, że partner opłaca składki za 11 pracowników,
- zbiorcze zestawienie płac za 11 pracowników, z którego wynika, że wypłacane pensje wynoszą o 2 868,07 do 5 052,67 z wyliczeniem zasiłków i składek

12 maja 2026 zamawiający zwrócił się do przystępującego o:

„W związku z Państwa wyjaśnieniami dotyczącymi ceny wskazanej w ofercie, które przesłaliście Państwo w dniu 11.05.2026 roku, po dokonanej analizie, zamawiający zwraca się o doprecyzowanie załączonego do wyjaśnień dowodu: „LIDER Zał. nr I Kalkulacja ceny oferty - Tajemnica przedsiębiorstwa”. Wskazany dowód zawiera jedynie ogólne koszty z podziałem na branże. Zamawiający prosi o doprecyzowanie, jakie szczegółowe koszty zawarte są w każdej z wymienionych branż, z uwzględnieniem:

- liczby pracowników przewidzianych do realizacji zamówienia
- przyjętych stawek liczby roboczogodzin
- kosztów materiałów lub sprzętu
- kosztów pośrednich

Prosimy również o wyjaśnienia, czy przy kalkulacji uwzględniono wszystkie koszty mające wpływ na realizację przedmiotu zamówienia.

Zamawiający zastrzega, że kolejne wezwanie służy wyjaśnieniu istniejących informacji, a nie tworzeniu zupełnie nowej argumentacji wyjaśnienia ceny. Ponadto wyjaśnienia nie mogą prowadzić do negocjacji treści oferty.

Zamawiający odrzuci ofertę wykonawcy, który nie złoży wyjaśnień lub jeżeli dokonana ocena wyjaśnień wraz z dostarczonymi dowodami potwierdzi, że oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp.”

15 maja 2026 r. przystępujący udzielił następujących wyjaśnień:

„W załączeniu przesyłam doprecyzowanie zakresu i cen z tabeli kalkulacji ceny ofertowej z podziałem na branże zgodnie z SWZ i wszystkimi załącznikami.

Tabele zawierają zweryfikowane ilości, ceny jednostkowe wszystkich robót, a także składniki ceny w rozbiciu na Robociznę, Materiał i Sprzęt.

Kalkulacja ceny ofertowej została sporządzona z uwzględnieniem wszelkich kosztów niezbędnych do należytej i kompletnej realizacji przedmiotu zamówienia, zgodnie z zapisami SWZ, dokumentacją projektową, specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót, a także wszystkimi wyjaśnieniami, odpowiedziami i informacjami opublikowanymi w toku postępowania przetargowego.

Zastosowano następujące wskaźniki cenotwórcze:

Zgodnie z ogólnymi zasadami kosztorysowania do Robocizny i Sprzętu zastosowano wskaźnik narzutu kosztów pośrednich na poziomie 45 %. Wskaźnik ten ujmuje koszty niezależne od konkretnych prac i procesów budowlanych, takie jak koszty zaplecza budowy, zarządu, biura, prowadzenia działalności, ubezpieczenia, należytego wykonania umowy, koszty obsługi laboratoryjnej, zabezpieczenia terenu budowy, organizacji i prowadzenia robót, oraz wszelkie pozostałe koszty niezbędne do prawidłowego wykonania inwestycji zgodnie z obowiązującymi przepisami, zasadami wiedzy technicznej oraz Wymaganiami Zamawiającego.

Zastosowano narzut na koszty materiału na poziomie 5 %,

Stawkę zysku przyjęto na poziomie 3 %.

W ostatniej kolumnie „Uwagi” zawarto na roboczo informacje dotyczące zmian w toku postępowania przetargowego, tj. odpowiedzi na pytania oferentów, komentarze własne, dane o robotach podwykonawczych itp.

Jestem przekonany, że przedstawiona kalkulacja rozwieje wszelkie wątpliwości Zamawiającego dotyczące zaoferowanej realności ceny.”

Do wyjaśnień dołączono zbiorczą kalkulację zawartą poprzednio w wyjaśnieniach oraz 8 kalkulacji dla poszczególnych pozycji zbiorczych ujętych w zbiorczej kalkulacji prezentujących ceny jednostkowe, ilości, robocie ceny na materiały, sprzęt i robociznę, wartość i uwagi.

Rozważania Krajowej Izby Odwoławczej (KIO):

KIO dopuściła wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia - Konsorcjum składające się z: R.B. i L.B. prowadzących działalność pod firmą DROMAR R. L. B. spółka cywilna z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Antoniego Hedy PS. Szary 9a i L.K. i J.K. prowadzący działalność pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowe KAWECKI spółka cywilna L.K. J.K. z siedzibą Ćmińsk ul. Kobylaki 26 w charakterze uczestników postępowania po stronie zamawiającego.

KIO nie dopatrzyła się zaistnienia przesłanek z art. 528 ustawy, które skutkowałyby odrzuceniem odwołania. KIO oceniła, że odwołujący wykazał przesłankę materialnoprawną dopuszczalności odwołania, o której mowa w art. 505 ust. 1 ustawy.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności KIO stwierdziła, że odwołujący nie postawił zarzutu naruszenia przez zamawiającego art. 74 ust. 2 ustawy polegającego na nieuprawnionym udostępnieniu uczestnikowi wyjaśnień odwołującego przed wyborem oferty najkorzystniejszej. KIO zgodnie z art. 555 ustawy nie może wykraczać poza granice zarzutów postawionych w

odwołaniu. KIO będąc związana granicami zarzutów nie może zatem zająć stanowiska, co do tego, która ze stron ma rację: czy odwołujący twierdząc, że wyjaśnienia ceny rażąco niskiej stanowią dokumenty będące załącznikami do protokołu udostępnianymi po wyborze oferty najkorzystniejszej lub unieważnieniu postępowania, czy zamawiający uznając wyjaśnienia w zakresie zaoferowanej ceny jako elementy oferty w rozumieniu sensu largo i jako takiej podlegającej udostępnieniu z chwilą ich złożenia. Odwołujący formułując zarzut zarzucił zamawiającemu naruszenie art. 16 pkt 1 w zw. z art. 239 ust. 1 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy przez zaniechanie odrzucenia oferty złożonej przez Konsorcjum Dromar i wybór tej oferty jako najkorzystniejszej, podczas gdy podlega ona odrzuceniu jako zawierająca rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia ze względu na niewykazanie realności tej ceny przez Konsorcjum Dromar, w tym w związku z lakonicznością pierwotnie złożonych wyjaśnień ceny oraz bezprawnym ponownym wezwaniem przez zamawiającego Konsorcjum Dromar do wyjaśnienia ceny.

W treści tego zarzutu brak zarówno odwołania się do podstawy prawnej art. 74 ust. 2 ustawy, jak i wskazania w warstwie faktycznej, że zamawiający bezprawnie udostępnił przystępującemu wyjaśnienia odwołującego przed wyborem oferty najkorzystniejszej. Faktycznie taka argumentacja pojawia się w uzasadnieniu odwołania, jednak referuje, nie do zarzutu naruszenia art. 74 ust. 2 ustawy, a do „prezentów”, jakie w ocenie odwołującego, dał zamawiający przystępującemu w postaci dodatkowego czasu na wyjaśnienia jak i udostępnienia wyjaśnień konkurencji. Argumentacja ta zatem bardziej zmierza w kierunku naruszenia zasady równego traktowania wykonawców niż skonkretyzowanego zarzutu naruszenia art. 74 ust. 2 ustawy przez przedwczesne udostępnienie dokumentów. Biorąc zatem pod uwagę granice sformułowanych zarzutów, KIO nie było władne rozstrzygnąć, czy zamawiający naruszył art. 74 ust. 2 ustawy, bo odwołujący nie dał KIO tego władztwa, nie formułując w tym przedmiocie zarzutu.

Odnosząc się zaś do zarzutów przez odwołującego postawionych, to KIO uznała je za niezasadne. Przede wszystkim KIO przyznała rację zamawiającemu, że sformułowane przez zamawiającego pierwsze wezwanie do złożenia wyjaśnień w trybie art. 224 ust. 1 ustawy miało charakter ogólny. Zamawiający wskazał na powód wezwania – o 30% niższa cena od ubruttowionej wartości zamówienia, przepis art. 224 ust. 3 ustawy nawet nie dostosowując go do realiów przedmiotu zamówienia, którym są roboty budowlane, a nie dostawy czy usługi, które pojawiają się w pkt. 1 – 3 wezwania. Następnie zamawiający przypomniał o rozkładzie ciężaru dowodu na podstawie art. 224 ust. 5 ustawy i wskazał termin na złożenie wyjaśnień. Zamawiający nie określił jakiego rodzaju dowodów oczekuje ani poziomu szczegółowości oczekiwanego od wyjaśnień. Tym samym zgodnie z utrwalonym orzecznictwem KIO zamawiający pozostawił wykonawcom swobodę doboru zakresu wyjaśnień jak i rodzaju i stopnia szczegółowości składanych dowodów. KIO wzięła pod uwagę, że zamawiający przewidział w tym postępowaniu wynagrodzenie ryczałtowe, które charakteryzuje się tym, że wyrażone jest w wartości globalnej lub jednej sumie pieniężnej. Ryzyko straty ponosi w tym przypadku wykonawca, a zamawiający nie może żądać obniżenia umówionego ryczałtu. Zamawiający nie wymagał składania wraz z ofertą kosztorysów ofertowych, choćby w celu zbadania zgodności przedmiotu oferty z przedmiotem zamówienia. Zamawiający dopiero na etapie realizacji umowy oczekiwał złożenia kosztorysu i to w formie kosztorysu uproszczonego, a za cel takiego wymagania wskazał potrzebę rozliczenia prac dodatkowych i sporządzenia harmonogramu finansowo-rzeczowego. Skoro takie były wymagania zamawiającego, nie można w ocenie KIO czynić przystępującemu zarzutu, że nie prawidłowo odczytał intencje zamawiającego i nie dostrzegł, że na wezwanie do wyjaśnień rażąco niskiej ceny może wykazać poprawność swojej ceny wyłącznie za pomocą przedstawienia kosztorysu szczegółowego, czy kalkulacji szczegółowej obejmującej uwzględnienie co najmniej robocizny, materiałów i sprzętu z przypisaniem im określonych pracochłonności oraz z uwzględnieniem kosztów pośrednich oraz zysku. Takiego wymagania zamawiający w wezwaniu nie postawił, a także takich wymagań nie dało się zrekonstruować na podstawie postanowień SWZ. Odwołujący wskazywał, że wezwanie zamawiającego jest wezwaniem standardowym i wymagającym złożenia każdorazowo szczegółowej kalkulacji. Twierdzeń tych jednak nie uprawdopodobnił, jak również nie wskazał, że składanie szczegółowych kalkulacji jest praktyką rynkową na rynku robót budowlanych i to charakterystyczną dla wynagrodzenia ryczałtowego. W ocenie KIO fakt, że przystępujący złożył kalkulację zagregowaną do poszczególnych branż budowlanych nie było błędem przystępującego. Przystępujący miał prawo dobrać dowody, skoro zamawiający nie opisał swoich wymagań w tym zakresie. Odwołujący skupił się na kontestowaniu tej kalkulacji natomiast w ocenie KIO pominął, że przystępujący przedłożył także szereg innych dowodów, w tym oferty podwykonawcze, umowy o pracę, wykazy posiadanych sprzętów i materiałów, które mogły w ocenie KIO służyć do wykazania realności zaoferowanej ceny. Odwołujący zasadniczo skonkludował fakt ich przedłożenia jako przedłożenie „za sztukę” bez powiązania z konkretnym kosztem, który mają potwierdzać. Natomiast zdaniem KIO dowody te korespondowały z wezwaniem zamawiającego, który oczekiwał wyjątkowo korzystnych warunków związanych z realizacją robót budowlanych i przystępujący wykazał te warunki fakturami czy ofertami na podwykonawstwo, czy materiały jednocześnie w wyjaśnieniach wskazując na to, że odzwierciedlają one korzystne dla przystępującego oferty cenowe w tym uzyskane rabaty, stanami zapasów materiałów, a także ewidencjami sprzętów, ale także dostępu do kopalni kruszyw, czy posiadanie laboratorium zakładowego. Przystępujący przedstawił też metodę budowy przy

wykorzystaniu uprawnień zawodowych przystępującego, który nie musi zatrudniać dodatkowo osób pełniących samodzielne funkcje w budownictwie, skoro właściciele firm wspólnie składających ofertę te uprawnienia posiadają. Wreszcie umowami o pracę, zaświadczeniami z ZUS i US wykazywał przystępujący zgodność z przepisami dotyczącymi kosztów pracy i zabezpieczenia społecznego. Zatem w tym zakresie złożone dowody korespondowały z wezwaniem zamawiającego.

Powołując się na wpis w BDO przystępujący odpowiedział także na zgodność z przepisami z zakresu ochrony środowiska. Przedłożone dowody zatem nie były złożone w oderwaniu od składanych wyjaśnień, ale ściśle się z nimi wiązały i dotyczyły treści wezwania. Tym samym zamawiający prawidłowo ocenił je jako złożone i poparte dowodami. To, że zamawiający doszedł do wniosku, że jednak w pierwszym wezwaniu nie doprecyzował poziomu szczegółowości wyjaśnień i uznał, że jednak musi mieć większą ilość danych, której nie żądał w pierwszym wezwaniu, nie świadczy w ocenie KIO, że pierwsze wyjaśnienia powinny być ocenione jako niezłożone, ani też o tym, że złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie oceny. Zamawiający miał prawo dostrzec konsekwencję braku szczegółowego wezwania i oczekiwać pogłębienia złożonych wyjaśnień o bardziej szczegółowy sposób prezentacji ceny ofertowej. KIO nie podziela także stanowiska odwołującego, co do tego, że fakt załączenia do ponowionego wezwania wyjaśnień odwołującego, powodował nierówne traktowanie wykonawców. Przede wszystkim odwołujący nie wykazał, że te wyjaśnienia przystępującego powielają treści zawarte w wyjaśnieniach odwołującego, ani też, że przystępujący w drugich wyjaśnieniach wskazał na warunki dostępne wyłączenie odwołującemu, a niedostępne przystępującemu, przez co złożył oświadczenia niewiarygodne i nie odnoszące się do jego sposobu kalkulacji oferty, ale wręcz zaczerpnięte z kosztorysu odwołującego. Odwołujący odniósł się tylko do podobieństw złożonych kalkulacji. Natomiast zdaniem KIO kalkulacja odwołującego i przystępującego wykazują cechy wspólne, bo oparte są na przedmiarach udostępnionych przez zamawiającego, natomiast uwagi stanowiące oświadczenia o uwzględnieniu informacji wynikających z wyjaśnień SWZ mogły być powołane przez każdego z wykonawców, bo zamawiający udzielał wyjaśnień jednakowo wszystkim wykonawcom. Wskazania na oferty podwykonawcze także nie stanowią dowodu na brak samodzielnego podejścia przystępującego do udzielanych wyjaśnień, bo nie wykazano choćby tego, że są miejsca w kosztorysie przystępującego, w których wskazał on na ofertę podwykonawczą, której nie załączył lub dotyczą zakresu, co do którego przystępujący deklarował osobiste wykonanie. Tym samym teza odwołującego o niesamodzielnym sporządzeniu kosztorysu przez przystępującego w tym zakresie nie została uprawdopodobniona. Niewątpliwie złożone na drugie wezwanie kosztorysy szczegółowe prezentowały rozbicie na materiały, robociznę, sprzęt, koszty pośrednie i zysk i ich łączna wartość odpowiadała cenie zaoferowanej w ofercie przystępującego. Tym samym podsumowując:

- pierwsze wezwanie zamawiającego nie zawierało wezwania do sporządzenia kalkulacji i nie określało stopnia szczegółowości informacji jakie mają być przekazane zamawiającemu, w tym wskazanych przez odwołującego kosztów pośrednich czy zysku
- przystępujący złożył wyjaśnienia adekwatne do treści wezwania skupiając się nie tyle na kalkulacji ceny ofertowej, ale na odpowiedzi na pytania zadane przez zamawiającego, a stanowiące wprost odzwierciedlenie art. 224 ust. 3 ustawy, wyjaśnienia te zostały poparte licznymi dowodami nie służącymi wykazaniu sposobu kalkulacji poszczególnych pozycji, jak chciałby tego odwołujący, ale wskazującymi na to jakie są preferencyjne warunki realizacji robót dostępne przystępującemu – grono podwykonawców i ich oferty, oferty na materiały, posiadane zapasy materiałowe i ewidencje sprzętu, a także dostęp do kopalni kruszyw, na wypełnianie obowiązków pracowniczych i danin publicznych – umowy i zaświadczenia z urzędów, osobistą możliwość pełnienia samodzielnych funkcji w budownictwie,
- drugie wezwanie zamawiającego precyzowało dopiero oczekiwanie złożenia szczegółowej kalkulacji prezentującej szczegółowe koszty zawarte są w każdej z wymienionych branż, z uwzględnieniem:
 - liczby pracowników przewidzianych do realizacji zamówienia
 - przyjętych stawek liczby roboczogodzin
 - kosztów materiałów lub sprzętu
 - kosztów pośrednich
- przystępujący w ramach drugich wyjaśnień dostosował się do oczekiwanego przez zamawiającego w drugim wezwaniu stopnia szczegółowości.

W ocenie KIO pierwsze i drugie wyjaśnienia były adekwatne do kierowanych do przystępującego wezwań. Sam fakt, że przystępujący jest długoletnim uczestnikiem rynku zamówień publicznych w branży budowlanej nie musi świadczyć o tym, że każdorazowo bez względu na postanowienia SWZ co do charakteru wynagrodzenia, obowiązku lub jego braku złożenia kosztorysu w ramach wyjaśnień rażąco niskiej ceny z własnej inicjatywy składał kosztorys lub kalkulację szczegółową w rozbiciu na materiały, robociznę, sprzęt i koszty pośrednie oraz zysk. W ocenie KIO każdorazowo zakres udzielanych wyjaśnień powinien pozostawać w związku z wezwaniem, wykonawcy nie mają się domyślać, jakich wyjaśnień oczekuje od nich zamawiający, zwłaszcza gdy na etapie ofertowania interesuje go tylko cena całkowita oferty, a przedmiary zamawiającym sam określa jako materiały pomocnicze. W tej sprawie KIO nie dopatrzyła się naruszenia

przez zamawiającego przepisów ustawy, które odwołujący powołał w podstawie prawnej postawionego zarzutu. Z tego względu odwołanie podlegało oddaleniu.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do wyniku sprawy na podstawie art. 557, art. 574 oraz art. 575 ustawy, a także w oparciu o przepisy § 8 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 5 pkt 1 i 2 lit. b) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r. poz. 2437), orzekając w tym zakresie o obciążeniu kosztami postępowania stronę przegrywającą, czyli odwołującego. KIO zaliczyła w poczet kosztów wpis oraz wydatki pełnomocników odwołującego i zamawiającego. KIO nakazała odwołującemu zwrot na rzecz zamawiającego wykazanych rachunkiem wydatków pełnomocnika zamawiającego.

Przewodnicząca:.....